

An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch
Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais 2007

Radiological Protection Institute of Ireland
An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch

Don Aire Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil

De réir cheanglais an Achta um Chosaint Raideolaíoch, 1991, is mór an onóir dom é Tuarascáil Bhliantúil agus Ráiteas Cuntais na hInstitiúide Éireannaí um Chosaint Raideolaíoch a chur i láthair don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2007.

An tOllamh Eugene Kennedy

Cathaoirleach

An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch

3 Cearnóg Chluain Sceach, Baile Átha Cliath 14.

Teileafón: 01-2697766. Facs: 01-2697437. www.rpii.ie

Ráiteas Misin

“Daoine a chosaint ar éifeachtaí dochracha na radaíochta ianaithe, idir radaíocht nádúrtha agus radaíocht shaorga, trí rialú éifeachtach a bheith i bhfeidhm, monatóireacht a dhéanamh ar an gcomhshaol agus comhairle thráthúil chruinn a sholáthar don phobal agus don Rialtas.”

Clár

Ráiteas an Chathaoirligh	2
Ráiteas an Phríomhfheidhmeannaigh	4
Tosaíochtaí Straitéiseacha don RPII	7
Rialáil agus Ceadúnú	8
A Mhéad a Bhíonn Pobal na hÉireann faoi Lé Radaíochta	13
Radón	16
Seirbhísí Tomhais Radaíochta	18
Ullmhacht d'Éigeandálaí	20
Gníomhaíochtaí Idirnáisiúnta	22
Sábháilteacht Saoráidí Núicléacha Thar Lear	23
Seirbhísí Corparáideacha	24
Baill an Bhoird	28
Struchtúr na Foirne	30
Coistí Comhairleacha	31
Ráitis Airgeadais	33

Ráiteas an Chathaoirligh

Tá lúcháir orm Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais na hInstitiúide Éireannaí um Chosaint Raideolaíoch do 2007 a chur i láthair. Rinneadh dul chun cinn maith le linn na bliana maidir le hobair an RPII ar roinnt saincheisteanna tábhachtacha faoi chosaint raideolaíoch a dhaingniú.

Ba príomhchloch mhíle le linn 2007 í forbairt Phlean Straitéiseach an RPII don tréimhse 2008-2010. Ba é túsphointe fhorbairt na straitéise seo ná athbhreithniú críochnúil ar an straitéis roimhe seo agus an timpeallacht ina bhfeidhmíonn an RPII anois. Dhearbhaigh an t-athbhreithniú seo, lena n-áirítear ionchur ó phríomhpháirtithe leasmhara seachtracha agus an fhoireann go léir, an léargas coitianta gur bhain an RPII amach an mhórchuid dá phríomhspriocanna agus gur sheachaid sé cuid mhór dá phríomhtháscairí feidhmíochta don tréimhse. Don todhchaí, áfach, rinne an t-athbhreithniú nóta go mbainfeadh an eagraíocht tairbhe as níos mó soiléireachta i gceapadh agus i dtomhas na spriocanna straitéiseacha agus as níos mó acmhainní a thiomnú dá ról cumarsáide agus tathanta.

Don tréimhse atá romhainn, féachfaidh an RPII lena sheasamh a chothú mar fhoinsé iontaofa eolais don phobal agus don Rialtas ar radaíocht ianaithe. Déanfaidh sé é seo trí chomhoibriú go héifeachtach le comhlachtaí agus comhpháirtithe rialála bainteacha eile a bhfuil ról acu i gcosaint radaíochta agus trí fheabhsú ar a rannpháirtíocht le príomhchinnteoirí. Féachfaidh sé chomh maith le feabhas a chur ar éascaíocht rochtana an phobail agus an Rialtais ar eolas agus ar shonraí monatóireachta ardchaighdeánacha ar gach saincheist inmíoch maidir le cosaint radaíochta. Iompraíodh dhá phríomhcheist maidir le cosaint radaíochta ón straitéis roimhe seo agus tá siad go fóill go daingean ar chlár oibre an RPII. Ba iad seo an fhorbairt atá á dhéanamh ag an Rialtas ar Pholasáí Náisiúnta Bainistíochta Dramhaíola Radaighníomhaí agus Straitéis Náisiúnta Radóin. Leanfaidh an RPII ar aghaidh ag obair leis an Rialtas agus le príomhghníomhaireachtaí eile chun dul chun cinn a dhéanamh ar na saincheisteanna seo.

Ba mhórdhúshlán don RPII, a aithnítear ina straitéis nua, cur i bhfeidhm éifeachtach a ról maidir le radaíocht neamhianaithe. D'aontaigh an Rialtas gur cheart sainordú an RPII a leathnú chun gnéithe radaíochta neamhianaithe a chur san áireamh agus tá an tAire Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil chun an dara meabhrán, ag leagan amach na bhfeidhmeanna sonracha a bhfuil gá dul ina mbun, a chur faoi bhráid an Rialtais in am trátha. Tá an RPII ag obair cheana, agus leanfaidh sé ar aghaidh ag obair, chun a chinntiú go bhfuil sé réidh chun an chomhairle agus an t-eolas a sholáthar atá riachtanach leis an ról atá aitheanta a chomhlíonadh.

Le linn 2007 críochnaíodh na heilimintí deireanacha de mheasúnacht an RPII ar a mhéad atá pobal na hÉireann faoi lé radaíocht ianaithe, ar cuireadh tús léi sa bhliain 2005. Bailíonn an staidéar seo, an ceann is cuimsithí dá leithéid ar tugadh faoi riamh in Éirinn, sonraí le chéile faoin méid atá pobal na hÉireann faoi lé gach cineáil radaíochta, idir nádúrtha agus shaorga. Bhí scrúdú sonrigh i gceist leis de gach bealach ina mbíonn faoine faoina lé, aithint na ndáileog radaíochta a fhaigheann daoine a bhí faoi lé radaíochta agus suim na ndáileog iomlán agus na meándáileog (*per caput*).

Léiríonn torthaí an staidéir gurb ionann an mheándáileog mheasta in Éirinn ó gach foinse radaíochta agus 3950 μ Sv. I measc na bhfoinsí tá radaíocht chosmach, radaighníomhaíocht sa chomhshaoil (lena n-áirítear radón agus tórón), radaíocht saothair chomh maith le radaíocht a úsáidtear le haghaidh feidhmeanna diagnóiseacha leighis. Léiríonn an anailís gur de thoradh ar bheith faoi lé foinsí nádúrtha radaíochta sa chomhshaoil a tharlaíonn 86% den dáileog iomlán, agus go bhfuil an chuid eile déanta suas de 14% siocair bheith faoi lé foinsí leighis agus 0.4% siocair foinsí saorga mar shampla tástáil ar airm núicléacha, timpiste Chernobyl agus sceitheadh núicléach ó Sellafield. Den méid sin a chúisíonn foinsí nádúrtha radaíochta, ba é nochtadh do radón i dtithe cónaithe an codán is ceannasaí ar fad ag thart ar 60%. Tacóidh na sonraí a bhaintear ón staidéar seo leis an gcomhairle a eisítear don phobal agus don Rialtas ar shaincheisteanna cosanta radaíochta.

Taispeánann teaghlaim de thorthaí tomhais radóin uile an RPII i dtithe cónaithe go dtí deireadh 2007 go bhfuil an mhórchuid faoin Leibhéal Tagartha náisiúnta do thithe cónaithe, arb ionann é agus 200 Bq/m³. Ach fuarthas 4314 teach le leibhéal radóin os cionn an Leibhéil Tagartha de 200 Bq/m³, le 262 díobh seo ag leibhéal níos airde ná 1000 Bq/m³. Seasann an figiúr de 4314 teach do chodán beag de na 91,000 ar tuaradh go raibh tiúchan radóin acu a bhí os cionn an Leibhéil Tagartha. Chomh maith leis an uimhir íseal de thithe ard-radóin a fuarthas, tá sé soiléir don RPII, bunaithe ar an eolas atá ar fáil dó, go bhfuil an ráta leigheasacháin de thithe le leibhéal arda radóin an-íseal chomh maith. Tá rath na dtionscnamh a thug an RPII faoi go dtí seo teoranta agus leanann sé ar aghaidh ag stocaireacht le haghaidh forbairt polasáí náisiúnta ar an tsaincheist, a thugann le chéile na ranna rialtais agus gníomhaireachtaí bainteacha go léir.

Tharraing an leibhéal ard radóin a tomhaiseadh in áit oibre i Mala le linn na bliana, cé nár chúisigh sé dáileoga suntasacha radaíochta don fhoireann siocair áitiúcht theoranta an tseomra a bhí i gceist, aird arís ar an ngá atá le hiarracht chomhbheartaithe ó na gníomhaireachtaí reachtúla i gceist aghaidh a thabhairt ar an tsaincheist. San fheachtas leantach, d'oibrigh an RPII go héifeachtach le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte ó thaobh sláinte phoiblí de agus leis an Údarás Sábháilteachta agus Sláinte ó thaobh shláinte cheirde de. Chuir an RPII fáilte chomh maith roimh na tionscnaimh an-onnghníomhacha agus dearfacha a thug Comhairle Baile Mhala agus Comhairle Contae Chorcaí fúthu. Is léir mar sin go leagann na leibhéil arda radóin a fuarthas ina dhiaidh sin i dtithíocht shóisialta i gceantar Thuaisceart Chorcaí béim ar an ngá atá le go ndéanfadh gach údarás áitiúil radón a thomhas sna tithe cónaithe agus ar na láithreacha oibre a bhfuil siad freagracht astu.

Thar mo cheann féin, agus thar ceann bhaill an Bhoird, ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil le foireann uile an RPII as ucht a dtiomantais agus a ndianoibre le linn na bliana. Ba mhaith liom chomh maith mo bhuíochas féin agus buíochas an RPII a ghabháil leis an Ollamh Kieran Byrne, a d'éirigh as an mBord i mí Lúnasa. Cuirim fáilte roimh athcheapadh an Uasail James Fitzmaurice ar an mBord agus roimh cheapachán beirt bhall nua, Fionnuala Barker, Uasal mar ainmní Chumann Leigheas Núicléach na hÉireann agus an Dr Kevin Kelleher mar ainmní Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte. Ba mhaith liom chomh maith buíochas a ghabháil le baill thrí Choiste Chomhairleacha an RPII ar Radaíocht Chomhshaoil, Radaíocht Leighis agus Cumarsáid as a n-am agus a saineolas a thabhairt agus iad ag cabhrú leis an RPII.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas an RPII a chur in iúl as an tacaíocht agus spreagadh a fuarthas le linn 2007 ón Aire Comhshaoil, Oidhreacht agus Údarás Áitiúil, an tUasal John Gormley, TD, agus ón Aire Stáit, an tUasal Tony Killeen, TD. Tá an RPII go mór faoi chomaoin ag oifigigh na Rannóige Polasaí Radaíochta Comhshaoil de chuid na Roinne Comhshaoil. Oidhreacht agus Údarás Áitiúil agus oifigigh eile sa Roinn as a gcomhoibriú dúthrachtach i gcónaí. Ba mhaith linn aitheantas a thabhairt freisin do chomhoibriú cuidiúil rann rialtais eile, institiúidí tríú leibhéal, gníomhaireachtaí agus eagraíochtaí seachtracha eile lenar oibrigh an RPII le linn 2007. Ba mhaith liom a lua go speisialta an t-ionchur a bhí ag na páirtithe leasmhara go léir sa phróiseas comhairliúcháin don Phlean Straitéiseach agus mo bhuíochas ó chroí a ghabháil leo as a rannpháirtíocht shármhaith chuidiúil.

An tOllamh Eugene Kennedy
Cathaoirleach

Ráiteas an Phríomhfheidhmeannaigh

Ba bhliain ghnóthach í 2007 don RPII inar lean sé ar aghaidh ag oibriú i dtreo a sprice a chinntiú go bhfuil muintir na hÉireann cosanta go leormhaith ó éifeachtaí dochracha na radaíochta ianaithe.

Rialáil agus Ceadúnú

Le linn 2007 tharla méadú de 10% ar an líon ceadúnas i bhfeidhm, ag tabhairt iomlán de 1652 ag deireadh na bliana. Ba sna hearnálacha fiacloireachta agus tréidliachta a bhí an mhórchuid de cheadúnais nua agus ba mar thoradh ar thionscnaimh de chuid an RPII cleachtais nach raibh ceadaithe roimhe sin a thabhairt faoi smacht rialála. Tugadh faoi imscrúduithe ar 150 ceadúnaí chun comhlíonadh na rialachán agus na gcoinníollacha ceadúnais a mhonatórú, agus bhí an príomhfhócas ar na gníomhaíochtaí sin a raibh an riosca raideolaíoch is mó ag baint leo. Tríd is tríd, fuarthas go raibh an leibhéal comhlíonta go maith, agus go raibh na caighdeáin chosanta radaíochta á gcothabháil ag na ceadúnaithe a imscrúdaíodh. Le linn na bliana fógraíodh 19 ndáileog radaíochta níos airde ná na leibhéil tuairiscithe don RPII. Tar éis imscrúdú a rinne cigirí de chuid an RPII, níor rangáíodh ach trí cinn mar dháileoga a fuair an caiteoir, agus b'ionann an ceann is airde agus dáileog choirpe iomlán de 3.9 millisíveart (mSv) a fuair fisicí leighis. Is féidir an dáileog seo a chur i gcomparáid leis an teorainn dáileoige bhainteach de 20 mSv. Le hathbhreithniú chun stádas tomhais radóin a dhearbhu i ngach ceann de na 12 mhianach faoi thalaimh agus phluais taispeána fuarthas go raibh monatóireacht limistéir bhreise de dhíth in 11 díobh agus gur cheart leanúint ar aghaidh le monatóireacht phearsanra sna 3 láithair oibre inar aimsigh monatóireacht limistéir tiúchain radóin níos airde ná an Leibhéal Tagartha d'áiteanna oibre roimhe.

I gcomhar leis An Garda Síochána, ghabh imscrúdaitheoir de chuid an RPII tomhsaire dlúistaisligh núicléach gan cheadúnas tar éis cinneadh a dhéanamh nach raibh na socrúithe stórais oiriúnach ó thaobh slándála de. Ionchúisíodh an duine a bhí i gceist sa chás

seo agus ceadúnaí eile toisc a bheith i seilbh foinsí radaighníomhacha gan cheadúnas. Rinneadh imscrúdú ar thrí tharlú le linn na bliana, chomh maith le trí tharlú eile lena raibh baint ag dramh-mhiotal agus táirgí miotail fabhtaithe eile. Sa dá chás ag baint le dramh-mhiotal, aithníodh na hábhair radaighníomhacha trí bhrathadóir radaíochta a ghníomhú, a cuireadh isteach go sonrach i bport Rotterdam agus ag cuideachta athchúrsála miotail sa RA chun gáinneáil gan chuimhneamh nó neamhcheadaithe d'ábhair radaighníomhacha a bhrath.

Forbairt shuntasach eile le linn na bliana ba ea iarratas na Rannóige Seirbhísí Rialála le haghaidh creidiúnaithe leis an gCaighdeán ISO 17020 (Critéir Ginearálta d'Oibriú cineálacha Éagsúla Cuideachtaí ag déanamh Imscrúdaithe) a cuireadh faoi bhráid an Bhoird Náisiúnta um Chreidiúnú i mí na Nollag. Shínigh an RPII Meabhrán Tuisceana le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte chun comhoibriú a éascú idir an dá ghníomhaireacht agus iad ag comhlíonadh a bhfreagrachtaí faoi seach maidir le radaíocht ianaithe chun go bhfeabhsófaí éifeachtúlacht an dá eagraíocht. Thug an Rannóg Cosanta Radaíochta de Ghníomhaireacht Cosanta Sláinte na RA faoi athbhreithniú piaraí ar ghníomhaíochta rialála san earnáil tástála neamhsríosai thar ceann an RPII. Thaispeáin an t-athbhreithniú go raibh gnáthaimh an RPII oiriúnach go ginearálta, ach gur féidir an scéal a fheabhsú ach athchatagóiriú a dhéanamh ar oibrithe radaíochta áirithe agus clár Comhairleora Cosanta Radaíochta a bhunú go luath don earnáil tionsclaíochta. In éineacht leis An Garda Síochána, leanadh ar aghaidh le hobair chun prótacal cuimsitheach a bhunú le measúnú a dhéanamh ar na socrúithe slándála ag saoráidí ceadúnaithe tosaíochta agus tugadh faoi roinnt comh-imscrúdaithe le hoifigigh ó Oifig Náisiúnta um Chosc ar Choireacht na Gardaí. Le linn mhí na Nollag faomhadh cúrsa oiliúna speisialaithe dóibh siúd a bhfuil baint acu le hiompar ábhar radaighníomhach, an chéad chúrsa dá leithéid a fuair faomhadh in Éirinn.

Le linn Mheán Fómhair, d'fhaomh an tAire Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil sceideal nua táillí ceadúnais a bhí le teacht i bhfeidhm ar an 1 Deireadh Fómhair 2007 d'iarrthóirí nua ceadúnais agus ag am a n-athnuachana do cheadúnaithe a bhí ann cheana.

A Mhéad a Bhíonn Pobal na hÉireann Faoi le Radaíochta

Thaispeáin an clár monatóireachta muirí a ndeachthas ina bhun le linn 2007 gurb é ithe bia mara an príomhbhealach ina mbíonn an pobal faoi lé scaoileadh radaighníomhaíochta ó Sellafield. B'ionann an mheándáileog éifeachtach thiomanta bhliantúil do thomhaltóir trom bia mara agus 0.74 µSv agus 0.15 µSv do ghnáth-thomhaltóir, agus bhí an dá luach seo comhsheasmhach leo siúd sna blianta beaga anuas. Níor thaispeáin tomhais ráta gámadháileoige comthimpeallai ag 15 stáisiún ar fud na tíre agus radaighníomhaíocht san aer ag 14 stáisiún aon leibhéal mínormálta. Bhí na leibhéil crioptóin íseal chomh maith agus comhsheasmhach le tomhais sna blianta roimhe seo. Thaispeáin

an anailís ar shamplaí de chineálacha éagsúla bia chomh maith le samplaí de réimeanna measctha bia agus samplaí d'uisce óil tiúchain ísle de radaighníomhaíocht shaorga chomh maith agus siocair sin ní haon chontúirt do shláinte iad. Críochnaíodh staidéar píolótach ar radaighníomhaíocht nádúrtha agus shaorga i soláthairtí screamhuisce mar réamhbheart le suirbhé náisiúnta atá le déanamh idir 2008 agus 2010. Cé gur aimsíodh leibhéil so-bhraite de radaighníomhaíocht nádúrtha i roinnt samplaí, i ngach cás bhí na leibhéil níos ísle ná na luachanna tagartha a mhol an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte.

Tugadh faoi mheasúnú le linn na bliana ar an dáileog d'othair ó scrúdaithe diagnóiseacha X-gha agus gnáthaimh leighis a úsáideann foinsí núicléacha in ospidéal Éireannacha. Ba bhunpháirt é an staidéar seo den tionscadal, a tosáíodh sa bhliain 2005, chun a mhéad a bhíonn pobal na hÉireann faoi lé radaíochta ó gach foinse a mheas. Thaispeáin na meándháileoga do 14 ghnáthamh X-gha sainithe a dhéantar go rialta, in éineacht le meastachán den líon amanna a dhéantar gach gnáthamh go bliantúil, go bhfuil na dáileoga is airde radaíochta comhcheangailte le hAngaplaiste Chorónach Tras-shoilseach Tréchráicneach (PCTA), scanadh tomagrafaíochta ríomhairithe den abdóman agus den dromlach agus anga-chairdeolaíocht. Rinne scanadh CT agus raideolaíocht idirghabhálach le chéile suas 43% de na gnáthaimh ach 74% den dáileog chnuasaitheach, agus seasann raideolaíocht thraidisiúnta do 57% de ghnáthaimh, ach 26% den dáileog chnuasaitheach. Is ionann an mheándáileog *per caput* nó dáileog sa duine ar fud an daonra go léir ó ghnáthaimh dhiagnóiseacha ag úsáid X-ghanna agus thart ar 500 μSv agus is ionann an luach atá inchurtha i leith leigheas núicléach agus 40 μSv .

Nuair a chuirtear na torthaí seo leis na measúnachtaí dáileoige roimhe seo, is ionann an mheándáileog mheasta iomlán ó na foinsí radaíochta go léir agus 3950 μSv . Is siocair foinsí nádúrtha radaíochta ochtó sé faoin gcéad den dáileog seo, 0.4% siocair iarmhar ó thimpiste Chernobyl, tástáil airm núicléacha agus scaoileadh ó Sellafield agus is siocair othair a bheith faoi lé na radaíochta leighis an chuid eile.

Thaispeáin suirbhé ar radaighníomhaíocht shaorga in uiscí na gcóstaí thart ar Éirinn a rinneadh le Seirbhís Comhshaoil agus Oidhreacht Thuaisceart Éireann go bhfuarthas, mar a rabhthas ag dréim leis, na tiúchain is airde ar an gcósta Thoir Thuaidh, áit a bhfuil an tionchar is déine ag an sceitheadh ó Sellafield. Nuair a rinneadh comparáid le staidéar níos luaithe, fuarthas go bhfuil an ráta meatha do teicneitiam-99 níos airde ná mar atá do caeisiám-137, rud a rabhthas ag dréim leis siocair an laghdaithe i sceitheadh theicneitiam tar éis teicneolaíocht cóireála dramhaíola nua a thabhairt isteach ag Sellafield sa bhliain 2004. Léiríonn an laghdú níos céimsí i leibhéil chaeisiám go bhfuil tionchar ag sceitheadh reatha agus athshlógadh ó dhríodar a tháinig ag sceitheadh stairiúil ar an radanúiclid seo san fharrage.

Radón

Tomhaiseadh an leibhéal radóin is airde a fuarthas riamh in áit oibre in Éirinn, ag beagnach 25,500 Bq/m^3 , in oifig i Mala idir Bealtaine agus Lúnasa. Tá an leibhéal seo níos mó ná 60 uair an Leibhéal Tagartha do radón ar an láthair oibre – 400 Bq/m^3 . Ar an dea-uair, bhí an oifig i gceist neamhshealbhaith den mhórchuid agus chomh luath is a braitheadh an leibhéal ard, rinne an fostóir an foirgneamh a fholmhú.

Tar éis seo a aimsiú, scríobh an RPII chuig níos mó ná 5000 sealbhóir tí agus fostóir sa limistéar ag insint dóibh faoin leibhéal ard agus ag iarraidh orthu tástáil a dhéanamh do radón. Ina theannta sin, reáchtáladh feachtais faisnéise bhreise i bpáirt le Seó Talmhaíochta IVERK i gContae Chill Chainnigh agus an Comórtas Náisiúnta Treabhdóireachta i gContae Uíbh Fhailí.

Faoi dheireadh 2007, bhí radón tomhaiste ag an RPII i 33,869 teach in Éirinn ach as an 91,000 teach a measadh a bhí os cionn an Leibhéal Tagartha náisiúnta, níor aimsíodh ach 4314 díobh. As na tithe le leibhéil arda radóin fuarthas na céatadáin is airde i gcontaetha na Gaillimhe, Shligigh agus Phort Láirge. Bhí tiúchain os cionn 1000 Bq/m^3 in dhá chéad seaca dó teach.

Seirbhísí Tomhais

San iomlán, thomhais an RPII an radaighníomhaíocht i 1746 sampla comhshaoil agus bia-ábhair le linn na bliana. Eisíodh 3445 teastas ag sonrú an méid radaighníomhaíochta le daoine a easpórtálann táirge Éireannach, laghdú de 20% ar an mbliain roimhe sin. Sholáthraigh Seirbhís Dáileogmhéadrachta an RPII thart ar 84,000 dáileogmhéadar do chliaint le linn na bliana. Úsáideadh na dáileogmhéadair seo chun a mhéad a bhí thart ar 9,000 duine faoi lé radaíochta a thomhas agus soláthraíodh monatóirí pearsanra radóin chomh maith do thart ar 37 treoraí pluaiseanna taispeána a bhí fostaithe i 3 phluais taispeána. Rinne an tSeirbhís Calabhrúcháin tástáil ar 400 uirlis chun comhlíonadh shonraíochtaí bainteacha an déantóra a thomhas. Rinneadh tomhais radóin i 2273 teach cónaithe agus 241 láthair oibre.

I measc na mórfhorbairtí tá cur i bhfeidhm Chóras Bainistíochta Eolais Saotharlainne, ag seirbheáil shaotharlanna uile an RPII agus roghnú athchur don ghathadóir gháma-gha úsáidte sa tsaotharlann Chalabhrúcháin.

Seoladh suirbhé leathan ar leibhéil tóróin taobh istigh de thithe in Éirinn chomh maith le linn 2007. Is é seo an suirbhé is mó dá leithéid a tugadh faoi riamh in Éirinn agus is dócha gurb é seo an ceann is mó san Eoraip go dtí seo. Is gás é tórón a tharlaíonn go nádúrtha agus, mar an gcéanna le radón, is féidir é a fháil i dtiúchan níos airde san aer taobh istigh ná san aer taobh amuigh.

Ullmhacht d'Éigeandálaí

Rinneadh athbhreithniú iomlán ar fho-phlean an RPII faoin bPlean Náisiúnta Éigeandála do Thimpistí Núicléacha (PNETN). Clúdaíonn an fo-phlean athcheartaithe socruithe ullmhachta agus socruithe práinnfhreagartha araon agus tá cur síos ar ról, ar shocruithe comhordaithe agus ar dhearbhu cáilíochta gach foirne san áireamh leis, chomh maith le haithint na mball foirne atá ar fáil ag gach foireann.

Faoin Chreat nua Náisiúnta do Bhainistíocht Mór-Éigeandálaí, chuidigh an RPII i ndréachtú an Phrótacail d'Fhreachairt Ilghníomhaireachta ar Éigeandálaí Raideolaíochta/Núicléacha a leagann amach na socruithe réamhaontaithe do chatagóir éigeandála agus a leagann amach na forálacha chun an PNETN a nascadh leis na Pleananna Mór-Éigeandála.

Lean an t-uasghrádú ar an Líonra Náisiúnta Monatóireachta Radaíochta ar aghaidh le huasghrádú agus leathnú an Líonra samplála aeir. Tá brathadóirí ar líne san áireamh anois le cúig cinn de na córais ar an gcósta thoir agus ar an gcósta theas, a sholáthraíonn tomhais leanúnacha ar radaighníomhaíocht san aer agus déanann na seacht gcinn eile an t-aer a shampláil, ach déantar an t-anailísíú ag saotharlann an RPII, a cheadaíonn tomhas níos cruinne. Tugadh isteach seirbhísí nua ríomhaire chomh maith, le háiseanna athshlánaithe anachaine feabhsuithe.

Tugadh faoi mór-chleachtadh den PNETN thar thréimhse dhá lá le linn mhí na Samhna, cleachtadh a dearadh chun breathnú ar na gníomhartha cosanta atá le cur i bhfeidhm sna hearnálacha talmhaíochta agus bia tar éis timpiste núicléach thar lear. Rinne an cleachtadh, inar ghlac níos mó ná 40 duine páirt, tástáil ar a infheidhmithe is a bheadh Lámhleabhar Eorpach ar chórais táirgthe bia fabhtaithe i gcás na hÉireann. I measc cleachtaí eile ar tugadh fúthu le linn na bliana bhí creatlach cleachta ina raibh timpiste ag fomhuireán núicléach amuigh ó chósta theas na hÉireann a chúisigh scaoileadh radaighníomhaíochta san aer, agus cleachtadh fógraíochta éigeandála leis an RA de réir an Chomhaontais Dhéthaobhaigh idir an dá thír.

Gníomhaíochtaí Idirnáisiúnta agus Sábháilteacht Fearais Núicléacha Thar Lear

Le linn 2007 rinne baill foirne de chuid an RPII ionadú ar Éirinn ar níos mó ná 20 coiste eolaíochta agus teicniúla idirnáisiúnta. B'fhorbairt nua le linn na bliana é nuair a bhunaigh an Coimisiún Eorpach Grúpa Ardleibhéal ar Shábháilteacht Núicléach agus Bainistíocht Dramhaíola, a thugann le chéile ceannairí na n-údarás rialála sna 27 Ballstát chun caighdeáin chomónta a fhorbairt chun sábháilteacht núicléach a fheabhsú.

Leanadh ar aghaidh ag déanamh dlúthmhonatóireachta ar fhorbairtí ag Sellafield agus suíomhanna núicléacha eile sa RA. Tá deacrachtaí teicniúla go fóill ag an stáisiún THORP, atá dúnta ó bhí 2005 ann, agus níor thosaigh sé ar tháirgeadh iomlán arís go fóill. Siocair deacrachtaí eile ag Sellafield, rinneadh athsceidealú ar athphróiseáil breosla spíonta Magnox le fadú den chéad spriocdháta le haghaidh a chuir i gcrích ó 2012 go 2016 nó ina dhiaidh. Toisc moill a bheith le hathphróiseál le linn na bliana tháinig laghdú ar an méid múnlaigh a bhí á aistriú

go dtí na hUimair Stórála An-Ghníomhacha (USAGanna) agus laghdú forleathan comhfhreagrach sa mhéid múnlaigh an-radaighníomhach stóráilte. Táthar ag monatórú pleananna sa RA maidir le stáisiúin núicléacha a thógáil agus tá an RPII ag leanúint na ngnáthamh réamhcheadúnaithe go dlúth.

I mí Lúnasa 2007, thug baill foirne de chuid an RPII, ar chuireadh ó údarás rialála núicléach na Fraince, ASN, cuairt ar an stáisiún athphróiseála sa Normainn agus stáisiún núicléach Flamanville, suíomh Imoibreora Brúchóirithe nua na hEorpa atá le bheith ar líne sa bhliain 2012.

Seirbhísí Corparáideacha

Lean Rannóg Seirbhísí Corparáideacha an RPII ar aghaidh ag cur feabhais ar a chumas tacaíocht a thabhairt do ghníomhaíochtaí eolaíochta agus teicniúla an RPII trí athchóiriú chun éifeachta a shocruithe bainistíochta airgeadais agus forbairt a bhonneagair acmhainní daonna. Cuireadh fáilte mhór roimh an faomhadh a rinneadh go luath sa bhliain 2008 ar earcaíocht bhaill foirne riaracháin breise a leagadh amach in iarratas mionsonraithe a cuireadh faoi bhráid na Roinne Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil dhá bhliain roimhe sin. Leag Suirbhé Dearcaidh Foirne, a tugadh faoi mar leanúint ar shuirbhé cosúil leis sa bhliain 2004, béim ar an tionchar dearfach suntasach a baineadh amach tar éis Córas Bainistíochta agus Forbartha Feidhmíochta a thabhairt isteach san RPII. Rinneadh Iniúchadh Cumarsáide chun imscrúdú a dhéanamh ar na sásanna inmheánacha a bhí i bhfeidhm do ghiniúint agus do sheachadadh cumarsáide seachtraí. Cuireadh tús leis an tionscadal chun athfhorbairt a dhéanamh ar shuíomh gréasáin an RPII le hathbhreithniú straitéiseach ar an suíomh gréasáin a bhí ann agus táthar ag dréim an suíomh gréasáin nua a sheoladh faoi dheireadh 2008.

Le linn 2007, tar éis chinneadh an Rialtais sa bhliain 2006 sainchúram an RPII a leathnú chun gnéithe radaíochta neamhianaithe a chur san áireamh, bhunaigh an Bord Tascghrúpa, lena n-áirítear saineolaithe idirnáisiúnta, chun comhairle a chur air maidir le sainchúram an NIR don RPII agus na riachtanais acmhainní comhfhreagracha. Cuireadh an tuarascáil, a d'fhaomh an Bord, ar aghaidh chuig an Aire agus an Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil chun í a bhreithniú agus iad ag forbairt an dara Meabhrán, agus bhí siad araon le cur faoi bhráid an Rialtais.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom mo bhuíochas pearsanta a ghabháil le foireann iomlán an RPII as ucht a n-iarrachtaí agus a dtiomantais leanúnaigh agus iad ag comhlíonadh go héifeachtúil shainchúram an RPII le linn na bliana. Ba mhian liom aitheantas a thabhairt chomh maith d'fhoireann na Rannóige Polasaí Radaíochta Comhshaoil de chuid na Roinne Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil agus oifigigh eile sa Roinn as an tacaíocht a thug siad d'obair an RPII.

An Dr Ann McGarry

Príomhfheidhmeannach

Tosaíochtaí Straitéiseacha don RPII

Leagann Ráiteas Straitéise 2005-2007 amach, ráiteas a cuireadh i gcrích go luath le linn 2005, na ceithre Thosaíocht Straitéiseacha a chuimsíonn an treo a ghlacfaidh an RPII do na blianta go dtí 2007, an bhliain sin san áireamh. Seo a leanas na tosaíochtaí sin:

- Pobal na hÉireann a chosaint ar éifeachtaí dochracha a bhainfeadh le bheith faoi lé radaíochta ianaithe, agus an chosaint seo a sholáthar trí mheán na rialála agus na comhairle;
- Riachtanais nua an chustaiméara a aithint agus freastal ar na riachtanais sin go réamhghníomhach, ar riachtanais iad atá de shíor ag athrú;
- Clár forbartha foirne a chur i bhfeidhm – clár a thugann aitheantas don méid a dhéanann siad ar son na heagraíochta agus clár a éascaíonn cur i ngníomh Thosaíochtaí Straitéiseacha na hInstitiúide;
- Feabhas a chur ar éifeachtacht agus ar chríochnúlacht oibríochtúil.

Ainmníodh roinnt cuspóirí agus beart a ghabhfadh le gach tosaíocht straitéiseach chun a chur iúl an chaoi a dtabharfadh an RPII faoi gach ceann de na tosaíochtaí a bhaint amach. Cuireadh táscairí feidhmíochtaí tábhachtacha san áireamh a d'fhéadfaí a úsáid chun feidhmíocht maidir le gach beart a mheas.

I mí Eanáir, ceapadh plean gnó le haghaidh 2006, a leag amach na saintascanna a rachfar ina mbun i rith na bliana chun dul i ngleic leis na cuspóirí a ainmníodh agus cheadaigh an Bord an plean sin. Cuirtear síos sa tuarascáil seo a leanas ar an obair a rinneadh le linn 2007 chun aghaidh a thabhairt ar na tosaíochtaí straitéiseacha.

Rialáil agus Ceadúnú

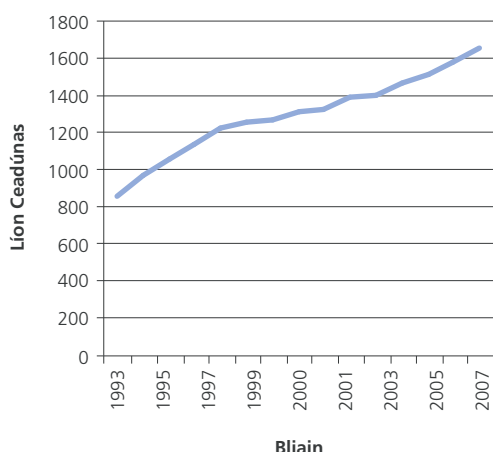
Réamhrá

Ta freagracht ar an RPII as úsáid radaíocht ianaithe a rialáil in Éirinn trí chóras ceadúnaithe agus imscrúdaithe. Úsáidtear foinsí radaíochta ianaithe faoi cheadúnas ar fud na tíre i raon ilchineálach feidhmeanna, lena n-áirítear leigheas diagnóiseach agus teiripeach, taighde agus forbairt, rialú cáilíochta tionsclaíoch agus próisis táirgeachta. Rialálann an RPII a mhéad a bhíonn aerchríonna faoi lé radaíocht chosmach chomh maith agus, nuair is cuí, gníomhaíochtaí oibre ina bhfuil Ábhair Radaighníomhacha a Tharlaíonn go Nádúrtha i gceist.

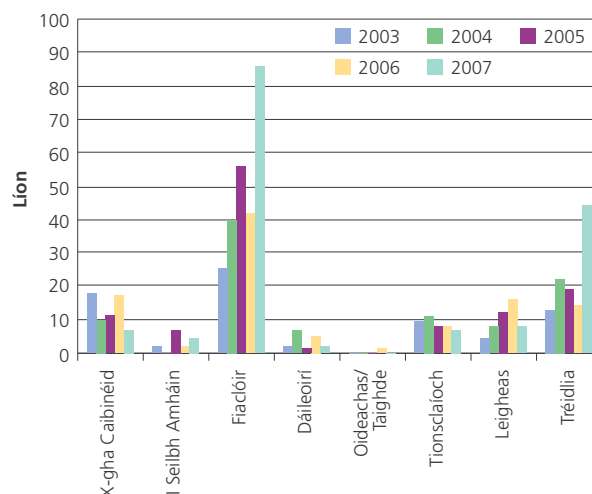
Cúrsaí Ceadúnaithe

Ceadaíonn an RPII úsáid radaíochta ianaithe sna hearnálacha tionsclaíochta, leighis, oideachais, fioclóireachta agus tréidliachta. Ó bhí tús na 1990dí ann, tháinig méadú leanúnach ar an líon cleachtas ceadúnaithe, rud a léiríonn an raon feidhmeanna lena bhfuil baint ag radaíocht ianaithe, atá ag fás, chomh maith leis an éileamh atá orthu, agus leibhéal níos airde de chomhlíonadh na rialachán sna hearnálacha fioclóireachta agus tréidliachta (Fíor 1). Ag deireadh 2007 bhí ceadúnais ag 1652 ceadúnaí, méadú de bheagnach 10% ar an líon ceadúnas sa bhliain 2006. Le linn 2007, eisíodh 158 ceadúnas nua, agus eisíodh níos mó ná 80% díobh seo le haghaidh ceadúnaithe nua sna hearnálacha fioclóireachta (86) agus tréidliachta (44) – léiríonn Fíor 2 miondealú na gceadúnas nua a eisíodh ó bhí 2003 ann. Tharla an méadú suntasach a tháinig ar líon na gceadúnaithe fioclóireachta agus tréidliachta mar thoradh ar obair a rinneadh chun cleachtais a bhí neamhcheadaithe roimhe seo a thabhairt faoi smacht rialála.

Fíor 1: Ceadúnais a eisíodh idir 2003 agus 2007

Fíor 2: Catagóirí ceadúnais nua a eisíodh ó bhí 2003 ann

Chomh maith le ceadúnais nua a eisiúint, faigheann an RPII iarratais ó cheadúnaithe chun ceadúnais atá ann cheana a leasú chun foinsí nua radaíochta a chur leo, saoráidí nua a chur san áireamh leo agus athruithe ar shonraí ceadúnais a léiriú. Le linn na bliana, rinneadh 830 leasú ar ceadúnais a bhí ann cheana lasmuigh den phróiseas athnuachana ceadúnais.

Imscrúduithe

Chun monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na rialachán agus na gcoinníollacha ceadúnais, gach bliain tugann an RPII faoi chlár imscrúduithe ar shaoráidí ceadúnaithe. Roghnaíodh na ceadúnaithe atá ar an liosta do 2007 ar bhonn na contúirte raideolaíochta atá ceangailte lena ngníomhaíochtaí, dáta an imscrúdaithe dheireanaigh agus aon saincheist bhainteach a tháinig aníos mar shampla eachtraí tuairiscithe nó gearáin ón bpobal. Ina theannta sin, bhí trí shaoráid phríobháideacha radaiteiripe nua a d'oscail le linn 2006 san áireamh sa chlár, chomh maith le roinnt ceadúnaithe i seilbh foinsí séalaithe ardghníomhaíochta. Mar an gcéanna le blianta roimhe seo, tugadh faoi roinnt imscrúdaithe ar cheadúnaithe a bhí bainteach le radagrafaíocht thionsclaíoch agus iad sin a oibríonn tomhsairí dlúis taise núicléach inaistrithe. Tugann Tábla 1 achoimre ar na himscrúduithe a rinneadh de réir catagóir ceadúnaí le linn 2007. Tríd is tríd, fuarthas go raibh an leibhéal de chomhlíonadh na rialachán agus na gcoinníollacha ceadúnais go maith, nó go raibh na caighdeáin chosanta radaíochta á gcothú ag na ceadúnaithe sin a ndearnadh imscrúdú orthu. Braitheadh roinnt neamhchomhlíonta, áfach, lena n-áirítear teip an t-oifigeach dóiteáin áitiúil a chur ar an eolas maidir le hábhair cheadúnaithe agus teipeanna maidir le clár mhonatóireachta phearsanra. Tacaíonn seo an leis an ngá atá le himscrúduithe ar an láthair chun caighdeáin arda chosanta radaíochta a chinntiú.

Tábla 1: Imscrúduithe a rinneadh le linn 2007

Catagóir Ceadúnais	Líon sa Chatagóir	Imscrúduithe a rinneadh sa bhliain 2007
Úsáideoirí Tionsclaíocha	306	75
Dáileoirí Tionsclaíocha	30	2
Oideachas & Taighde	20	6
Ranna Rialtais agus Seirbhísí a Reachtálann an Stát	5	2
Ospidéal/Leigheas	167	37
Dáileoirí Leighis	26	3
Tréidlianna	230	13
Fiaclóirí	868	12
IOMLÁN	1652	150

Creidiúnú

Féachann an RPII go leanúnach le cáilíocht agus comhsheasmhacht a sheirbhíse do chustaiméirí a fheabhsú. Go háirithe, bhí an RPII ag obair i dtreo córas cáilíochta a fhorbairt dá ghníomhaíochtaí imscrúdaithe de réir ISO 17020 (Critéir Ghinearálta d'Oibriú Chineálacha Éagsúla Cuideachtaí ag déanamh Imscrúdaithe), caighdeán idirnáisiúnta a dearadh go sonrach do chomhlachtaí imscrúduithe. Soláthraíonn an córas cáilíochta creat chun an clár imscrúdaithe bliantúil a phleanáil agus a athbhreithniú, le haghaidh iompraíocht na n-imscrúdaithe, na leanúna ar na himscrúduithe agus oiliúint na n-imscrúdaitheoirí. Ina theannta sin, éascóidh an córas feabhas leanúnach trí phróiseas trédhearcach de bhainistíocht ar cháipéisí agus imscrúduithe tréimhsiúla a mbíonn baint ag an bhfoireann uile leo. I mí na Nollag, cuireadh iarratas le haghaidh creidiúnaithe leis an gcaighdeán ISO faoi bhráid an Bhoird Náisiúnta um Chreidiúnú.

Forbairtí i gCleachtadh Rialála

Ceadúnú Fiaclóireachta

I gclár leanúnach chun an cleachtas cosanta radaíochta is fearr a chinntiú san earnáil fiaclóireachta, thug an RPII isteach ceanglais cheadúnais nua do cheadúnaithe fiaclóireachta le linn na bliana. De réir fhorálacha I.R. Uimh. 125 de 2000, caithfidh gach ceadúnáil fiaclóireachta Comhairleoir Cosanta Radaíochta (CCR) faofa a cheapadh ón gclár a choinníonn an RPII agus dul i gcomhairle leis an duine sin ar gach saincheist a bhaineann le cosaint radaíochta. Thug an RPII comhairle do gach ceadúnáil fiaclóireachta go gcaithfidh gach ceadúnáil, do chlár athnuachana Mheán Fómhair 2008, a chinntiú gur thug a CCR ceaptha faoi athbhreithniú ar na ceanglais chumhdaigh le haghaidh gach saotharlainne déadaí agus go bhfuil an tástáil dhébhliantúil ar gach aonad X-gha

déanta; d'iarthóirí nua tháinig na ceanglais cheadúnais seo i bhfeidhm ón 1 Deireadh Fómhair 2007. Tugadh isteach ceanglais cheadúnais nua chomh maith do leithdháileadh trealamh X-gha déadach, agus tá tuarascáil scríofa le soláthar anois ar scrúdú suiteála aon am a chuirtear isteach aonaid nua X-gha.

Tar éis idirchaidrimh leis an gComhairle Fiaclóireachta, chonacthas gur féidir go bhfuil roinnt cleachtas fiaclóireachta go fóill atá ag úsáid trealamh X-gha gan cheadúnas ón RPII. Cuireadh tús le hobair le linn 2007 chun na cleachtais seo a d'fhéadfadh a bheith neamhcheadaithe a aimsiú trí bhunachar sonraí ceadúnaithe an RPII a chur i gcomparáid le roinnt bunachar sonraí poiblí bainteach. Thaispeáin torthaí na gcuardach seo gur féidir go bhfuil oiread agus 141 cleachtas fiaclóireachta ar fud na hÉireann a d'fhéadfadh a bheith gan cheadúnas. Cé go bhfuil an figiúr seo suntasach, tá sé píosa maith níos lú ná mar a measadh ar dtús. Tá an RPII ag obair chun na cleachtais fiaclóireachta go léir dá leithéid gan cheadúnas a thabhairt isteach sa chreat rialála i gcomhoibriú leis an gComhairle Fiaclóireachta.

Tástáil Neamhsciosach

Leis an aidhm an cleachtas rialála is fearr a chinntiú maidir le tástáil neamhsciosach agus na tionscail ola agus gáis urchósta, rinne an RPII an Rannóg Cosanta Radaíochta de Ghníomhaireacht Cosanta Shláinte na RA a choimisiúnú chun tabhairt faoi athbhreithniú piaraí ar a ghníomhaíochtaí rialála sna hearnálacha seo. Luaigh an tuarascáil deiridh ón athbhreithnitheoir go raibh gnáthaimh rialála agus cheadúnaithe oiriúnach ach rinne sé/sí roinnt moltaí maidir le catagóiríú oibrithe radaíochta áirithe agus beartú tosaíochta de bhunú chlár CCR don earnáil tionsclaíochta.

Slándáil Foinsí

Is cúis imní go fóill don RPII é slándáil foinsí radaighníomhacha ag saoráidí ceadaithe agus lean obair ar aghaidh le linn 2007 leis An Garda Síochána chun clár cuimsitheach prótacail agus oibre a bhunú i dtaobh measúnachta a dhéanamh ar shaoráidí tosaíochta leis an sprioc caighdeán arda slándála a chinntiú ar an láthair. Ina theannta sin, tugadh faoi roinnt comh-imscrúduithe i bpáirtíocht le hoifigigh ó Oifig Náisiúnta um Chosc ar Choireacht na nGardaí. Dhírigh na himscrúduithe seo ar athbhreithniú ar na socrúithe slándála i bhfeidhm in áitribh cheadúnaithe, go háirithe maidir le bainistíocht foinsí as feidhm. Tar éis gach imscrúdú a chríochnú, rinneadh sraith de mholtaí a thabhairt do na ceadúnaithe maidir le socrúithe slándála a fheabhsú.

Ábhar Radaighníomhach a Iompar

Tá freagracht reachtúil ar an RPII maidir le faomhadh cúrsaí oiliúna speisialaithe dóibh siúd atá gafa le hábhar radaighníomhach a iompar. I mí na Nollag 2007, d'fhaomh an RPII an chéad chúrsa dá leithéid in Éirinn do thiománaithe agus is céim shuntasach chun tosaigh í seo maidir le hinfhaighteacht oiliúna cosanta radaíochta san earnáil iompair in Éirinn.

Meabhrán Tuisceana le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

Shínigh Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) agus an RPII Meabhrán Tuisceana (MT) i mí Mheán Fómhair. Is é feidhm an MT ná creat a sholáthar le haghaidh rannpháirtíochta idir an dá ghníomhaireacht i réimsí comhfhreagrachta agus comhshuime. Féachann sé le comhoibriú a éascú idir an dá ghníomhaireacht agus iad ag comhlíonadh a bhfreagrachtaí faoi seach maidir le radaíocht ianaithe chun éifeachtúlacht an dá ghníomhaireacht a fheabhsú, chun dúbláil iarrachta agus riachtanais chontrártha a sheachaint agus chun an cleachtas is fearr i gcosaint radaíochta a chothú.

I measc na príomhthéamaí a thagann faoi chuimsiú an MT tá: gnéithe oibriúcháin rialála agus úsáid radaíochta ianaithe san earnáil leighis; comhoibriú i gcur i bhfeidhm reachtaíocht bhainteach uile maidir le radaíochta ianaithe; ullmhacht do ghéarchéimeanna maidir le tarluithe raideolaíochta sa bhaile agus timpistí núicléacha thar lear; radón mar ghuais don tsláinte phoiblí chomh maith le bainistíocht agus roinnt sonraí nuair is cuí.

Bhí an RPII ag cuardach deiseanna chun dul i ngleic le gach cuideachta reachtúil bhainteach le ról i rialáil úsáide radaíochta ianaithe san earnáil leighis i dtreo comhthuiscint a fhorbairt ar ról agus ar fhreagrachtaí faoi seach agus réimsí a aithint ina bhféadfaí comhoibriú éifeachtacht agus luach breise a sholáthar.

Treoir maidir le Lastas

D'eisigh an Chomhairle Eorpach Treoir 2006/117/EURATOM ar 20 Samhain 2006 ag déileáil le maoirsiú agus rialáil lastas dramhaíola radaighníomhach agus breosla spionta idir Ballstáit Eorpacha chomh maith le tríú tíortha. Caithfear an Treoir a thrasú go dlí na hÉireann ag teacht i gcomharba ar rialacháin I.R. 276 de 1994 atá ann cheana faoi mhí na Nollag 2008. Chuir an RPII comhairle ar an Roinn Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil (RCORA) maidir leis na cúrsaí praiticiúla agus dlíthiúla atá i gceist.

Táillí Ceadúnais

Gearrann an RPII táillí as eisiúint agus athnuachan na gceadúnas a bhronnann sé. Tugadh faomhadh sa bhliain 2004 don sceideal de tháillí iarratais agus ceadúnais a d'úsáid an RPII go dtí seo agus níor tháinig aon mhéadú ar tháillí iarratais idir an dá linn. Baineadh úsáid as seirbhísí Grant Thornton, gnólacht comhairliúcháin airgeadais, chun athbhreithniú a dhéanamh ar chostais a thabhaigh an Rannóg Seirbhísí Rialála.

I mí Dheireadh Fómhair 2005, chuir an RPII an sceideal de tháillí ceadúnais nua faoi bhráid an RCORA, in éineacht le dréachtrialacháin, le haghaidh faomhadh aire agus lena gcur i bhfeidhm. I mí Mheán Fómhair 2007, d'fhaomh an tAire Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil faomhadh táillí ceadúnais nua tríd an Acht um Chosaint Raideolaíoch 1991 (larratas ar Cheadúnas agus Táillí) a

chur i bhfeidhm (I.R. Uimh. 654 de 2007). Tháinig an sceideal nua táillí iarratais agus ceadúnais i bhfeidhm ar an 1 Deireadh Fómhair 2007 d'íarrthóirí ceadúnais nua. Déanfar na táillí nua a ghearradh ar cheadúnaithe atá ann cheana nuair atá a gceadúnas á athnuachan.

Dáileoga Intuairiscithe

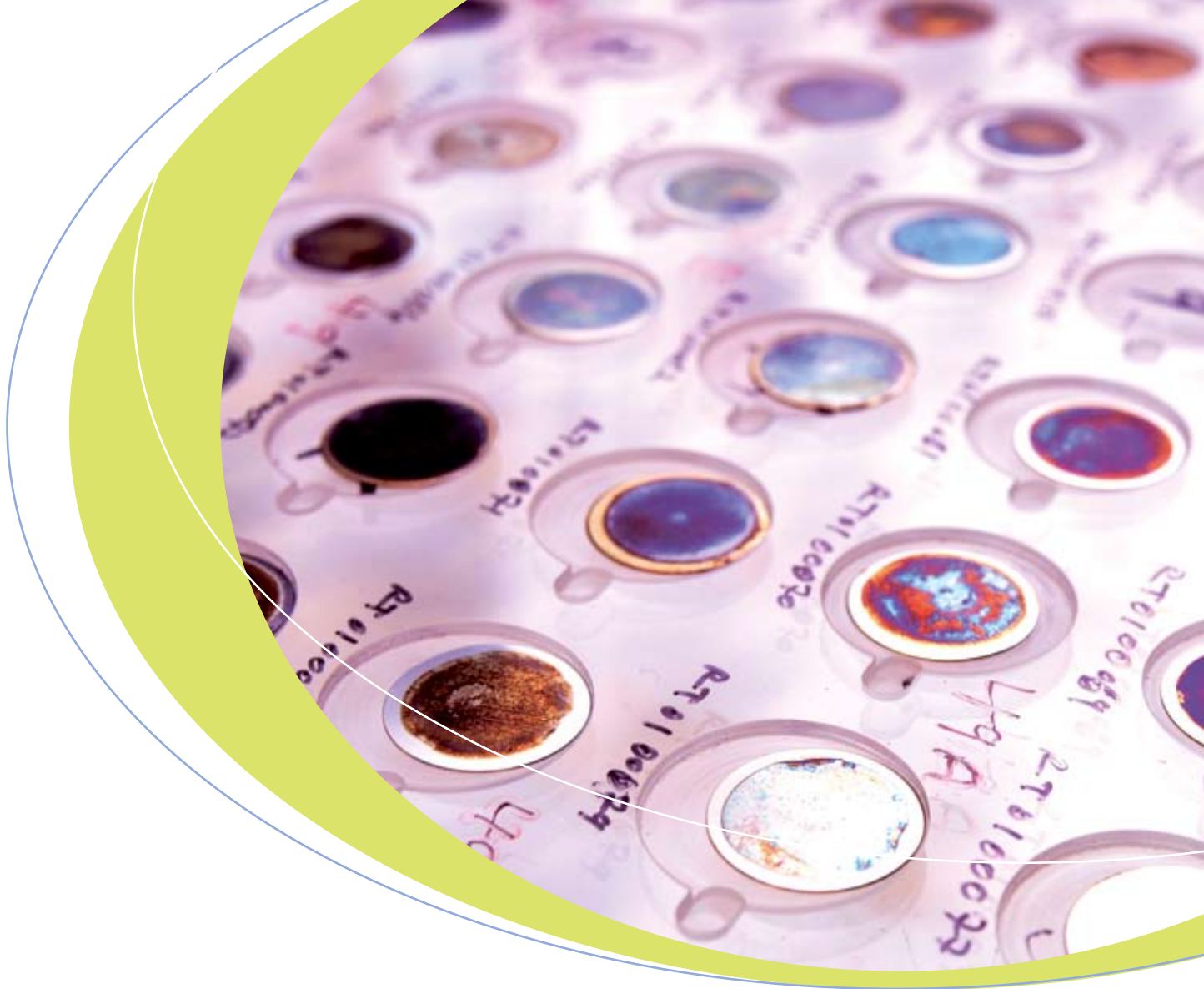
De réir an chleachtais chosanta radaíochta is fearr, caithfidh gach oibrí atá gafa le foinsí radaíochta ianaithe (taobh amuigh de threalamh X-gha agus scanóirí DXA) dáileogmhéadair phearsanta a chaitheamh i gcónaí. Is coinníoll é de gach ceadúnas go ndéanfaidh an ceadúnaí imscrúdú iomlán ar an tarlú gach uair a thuairiscítear aon dáileog atá níos airde ná leibhéal sonraithe tuairisce. Is ionann na leibhéil tuairisce do dháileoga an choirp iomláin agus dáileoga na mball forimeallach a fhaightear le linn tréimhse 16 seachtaine agus 2 mhilliséivert (mSv) agus 50 mSv faoi seach.

Fógraíodh 19 ndáileog intuairiscithe dá leithéid don RPII le linn na bliana. Tar éis imscrúdú a dhéanamh ar gach dháileog tuairiscithe níor rangáíodh ach trí cinn mar dháileoga a fuair an caiteoir féin: oibreoir tomhsaire dlúis taise núicléach (2.6 mSv – corp iomlán), mac léinn taighde iarchéime ag úsáid fosfar-32 (3.0 mSv – corp iomlán) agus fisicí ag obair le fluairín-18 mar chuid d'ullmhúchán cógaisíocht Thomagrafaíocht Astúchán Posatrón (TAP) (3.9 mSv – corp iomlán).

Tar éis imscrúdú a dhéanamh, fuarthas gur tharla na dáileoga a fuair oibreoir an tomhsaire agus an mac léinn iarchéime siocair easpa cloí le gnáthaimh shábháilteachta radaíochta agus oibriúcháin. Maidir leis an dáileog a fuair an fisicí ó fhluairín-18, ní raibh an t-imscrúdú in ann cúinsí seachadta na dáileoige a athchruthú go beacht agus cé nár tuairiscíodh aon chás breise ar dháileogmhéadair eile ina dhiaidh sin ag an tsaoráid, rinneadh athbhreithniú ar na gnáthaimh oibriúcháin go léir agus rinneadh iad a nuashonrú chomh maith chun an cleachtas is fearr a chinntiú.

Forfheidhmiú

I gcomhoibriú leis An Garda Síochána, ghlac Imscrúdaitheoir de chuid an RPII cumhdach de thomhsaire dlúis taise núicléach gan cheadúnas de réir a chumhachtaí de réir Alt 29(2) den Acht um Chosaint Raideolaíoch, 1991. Rinne an tImscrúdaitheoir cinneadh nach raibh socrúithe stórála an tomhsaire oiriúnach ó thaobh slándála de, nach raibh an duine a bhí i gceist in ann an fhoinsé a láimhseáil go sábháilte agus gur ghuais fhéideartha an fhoinsé do bhaill an phobail. Bogadh an fhoinsé go láithreán stórála eile ina dhiaidh sin. Rinneadh an duine seo a ionchúiseamh toisc cumhdach gan cheadúnas de thomhsaire dlúis taise núicléach a bheith ina sheilbh/seilbh sa bhliain 2008. D'ionchúisigh an RPII ceadúnaí tionsclaíochta chomh maith toisc cumhdach gan cheadúnas d'fhoinsí radaighníomhacha a bheith ina sheilbh/seilbh.

Tarluithe

Le linn na bliana, rinne an RPII imscrúdú ar roinnt tarluithe lena raibh foinsí ceadúnaithe i gceist, lena n-áirítear foinse a cailleadh idirthurais, duine a bheith faoi lé córas tionsclaíodh X-gha trí thaisme agus miondoirteadh ag baint le foinse neamshéalaíthe. Rinne an RPII imscrúdú ar roinnt tarluithe ag baint le drámh-mhiotal agus táirgí miotail fabhtacha.

I mí an Mhárta, tugadh comhairle don RPII gur coinníodh long a bhí ag iompar dramh-mhiotal ó Éirinn san Ísiltír tar éis gníomhachtú brathadóra radaíochta i bport Rotterdam. Dhearbhaigh imscrúdú a rinne Údarás na hÍsiltíre ina dhiaidh sin go raibh leibhéil arda d'ábhar radaighníomhach nádúrtha (ÁRN) i roinnt bheag de na píosaí dramh-mhiotail sa lasta. Thug imscrúdaitheoirí ón RPII faoi shuirbhé a dhéanamh ar an suíomh in Éirinn as a dtáinig an dramh-mhiotal, ach níor aimsíodh aon ÁRN eile. Faoi dheireadh, aistríodh na píosaí dramh-mhiotail go Lár-Ionad na hÍsiltíre do Bhailiúchán, Cóireáil agus Stóráil Dramhaíola Radaighníomhaí.

I mí an Mhárta, rinneadh imscrúdú i bpáirtíocht le hoifigigh chustaim agus máil maidir le hiompórtáil fhéideartha earraí tomhaltóra éillithe le cóbalt-60. Rinneadh an t-imscrúdú seo tar éis foláirimh ón IAEA ag tabhairt comhairle gur fhógair údarás Chustaim na SA agus na RA aistriú neamhúdaraíthe ar an bhfarraige, lenar áiríodh clúdaigh dhúnpheoil iarann teilgte, táirgí gaibhnithe cruach, slata cruach agus forbhaill mhiotail ar earraí leathair ón India. Fuarthas san imscrúdú, cé gur iompórtáladh táirgí miotail cosúla ón India, gur tháinig siad ó sholáthraithe agus áiteanna éagsúla uatha sin a ainmníodh i bhfoláireamh an IAEA.

Bhraith cuideachta athchúrsála miotail sa RA ábhar radaighníomhach chomh maith le linn mhí Bealtaine i lastas drámh-mhiotail a sheol cuideachta athchúrsála miotail in Éirinn chucu. D'aimsigh imscrúduithe a rinne CCR na cuideachta sa RA gurb é cúis an rabhaidh ná seanchoimeádán cruach dhosmálta radagrafaíochta ina raibh úráiniam laghdaithe (ÚL) mar sciath. Ní raibh imscrúduithe an RPII in ann túsphointe an choimeádáin a aimsiú. Dearbhaíodh, áfach, nach dtáinig sé as aon ceann de na cuideachtaí radagrafaíochta atá ceadúnaithe in Éirinn faoi láthair. Choinnigh an comhlacht sa RA an coimeádán i stóráil shlán sula ndearna conraitheoir speisialaithe cóireáil air.

Leagann na tarluithe seo béim ar an tábhacht a bhaineann le húsáid chórais mhonatóireachta tairsí i mbrath gáinneála gan chuimhneamh nó gáinneáil neamhcheadaithe ar ábhar radaighníomhach. Spreagann an Treoir maidir le Foinsí Séalaithe Ard-Ghníomhacha (FSAG) a trasúidh go dlí na hÉireann trí I.R. Uimh. 875 de 2005 gach Ballstát a leithéid de shaoráidí a bhunú ag pointí nódacha idirthurais suntasacha.

Radón i Láithreacha Oibre faoi Thalamh

Ba phríomhspríoc de chuid an RPII le linn 2007 é athbhreithniú a dhéanamh chun stádas reatha tomhais radóin a dhearbhu i ngach ceann de na 12 láthair oibre fheidhmeacha faoi thalamh in Éirinn, mar go bhfuil a mhéad a d'fhéadfadh oibrithe a bheith faoi lé radaíochta sna saoráidí seo suntasach. Mar pháirt den athbhreithniú tugadh cuairt ar na 12 láthair oibre go léir le linn na bliana. Fuair an t-athbhreithniú go raibh gá le tuilleadh monatóireachta limistéir in 11 de na láithreacha oibre seo. Ina theannta sin, moladh go leanfaí ar aghaidh ag déanamh monatóireacht phearsanta ar oibrithe i dtrí cinn de na láithreacha oibre áit ar aimsigh monatóireacht limistéir tiúchain radóin roimhe a bhí níos airde ná an Leibhéal Tagartha de 400 beicireil sa mhéadar ciúbach (Bq/m³).

Dramhaíl Radaighníomhach

Coinnítear foinsí radaighníomhacha gan iarraidh nó dramhaíl radaighníomhach faoi cheadúnas ag 80 suíomh éagsúil ar fud na tíre. Éiríonn an RPII níos inníche i gcónaí faoi shábháilteacht agus faoi shlándáil fhadtéarmach na bhfoinsí seo, nó tá mór-radaighníomhaíocht ag baint le roinnt díobh. Tá an fhreagracht dhlíthiúil maidir le sábháilteacht agus slándáil a leithéid d'fhoinsí ar an sealbhóir ach ní chloíonn coinneáil na bhfoinsí sna cúinsí seo leis an gcleachtas is fearr. In ainneoin dian-smacht rialacháin, is timpiste amach anseo é an staid ina gcaithfidh comhlachtaí foinsí a choinneáil nach bhfuil de dhíth orthu níos mó, go háirithe i gcásanna ina bhfuil na socruithe riachtanacha maidir le slándáil agus stóráil costasach. Is é comhairle an RPII don Rialtas le fada go bhfuil gá le lárionad stórála dramhaíola a bhunú le haghaidh stóráil agus bainistíocht eatramhach an chineáil seo d'fhoinsí. Lean an RPII ar aghaidh ag stocaireacht le linn 2007 le go mbunófaí a leithéid de shaoráid.

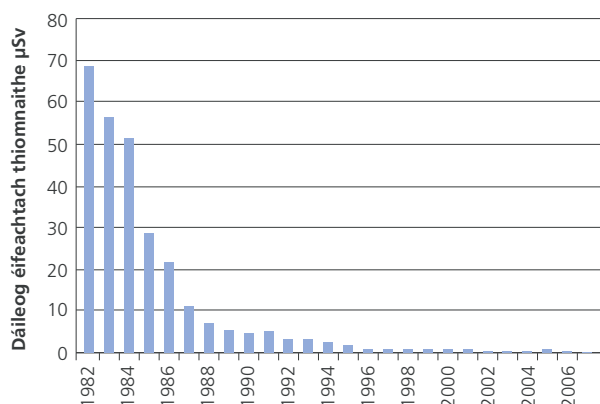
A Mhéad a Bhíonn Pobal na hÉireann faoi lé Radaíochta

Monatóireacht ar an gComhshaol

An aidhm atá leis an gclár atá ag RPII le monatóireacht a dhéanamh ar an gcomhshaol ná tomhas a dhéanamh ar a mhéad atá pobal na hÉireann faoi lé radaighníomhaíochta sa chomhshaol, measúnú a dhéanamh ar dháileadh radaighníomhaíochta i gcomhshaol na hÉireann agus córais agus nósanna imeachta a chothú a cheadódh measúnú gasta ar éilliú comhshaoil i gcás éigeandáil raideolaíoch. Sa chlár seo déantar sampláil agus tástáil ar radaighníomhaíocht in éisc sliogáin, i bhfeamainn, i ndrídair agus i saille chomh maith le measúnú leanúnach a dhéanamh ar ghámaradaíocht sheachtrach. Tá radaighníomhaíocht shaorga ann sa chomhshaol toisc tástáil *inter alia* ar airm núicléacha, ar thimpistí núicléacha a tharla roimhe seo amhail Chernobyl agus ar ghnáthdhoirteadh ó fheistis núicléacha. Is é an sceitheadh leachtach ó stáisiún athphróiseála breosla Sellafield in iarthuaisceart na Breataine an phríomhfhoinsé de radaighníomhaíocht shaorga i Muir Éireann.

Léiríonn na sonraí monatóireachta mara gur trí bhia mara a ithe fós an príomhbhealach a mbíonn an pobal faoi lé sceitheadh na radaighníomhaíochta saorga. Sa bhliain 2007, fuarthas gurb ionann an mheándáileog éifeachtach thiomnaithe do dhuine a itheann roinnt mhaith bia mara agus 0.74 μSv , ar féidir í a chur i gcomparáid le 0.75 μSv sa bhliain 2006 agus 1.1 μSv sa bhliain 2005. Tá na sonraí seo ag teacht leis na tomhais a rinneadh le deich mbliana anuas, agus le linn an ama sin bhí na dáileoga a fuair daoine a itheann roinnt mhaith bia mara fanta cuíosach tairiseach. Taispeántar i bhFíor 3 na dáileoga idir 1982 agus 2007 toisc caeism-137, ar é sin is cúis le tuairim is 70% den dáileog a bhaineann le bia mara a ithe.

Fíor 3: Dáileog éifeachtach thiomnaithe toisc caeism-137 a fhaigheann daoine a itheann roinnt mhaith bia mara, 1982-2007

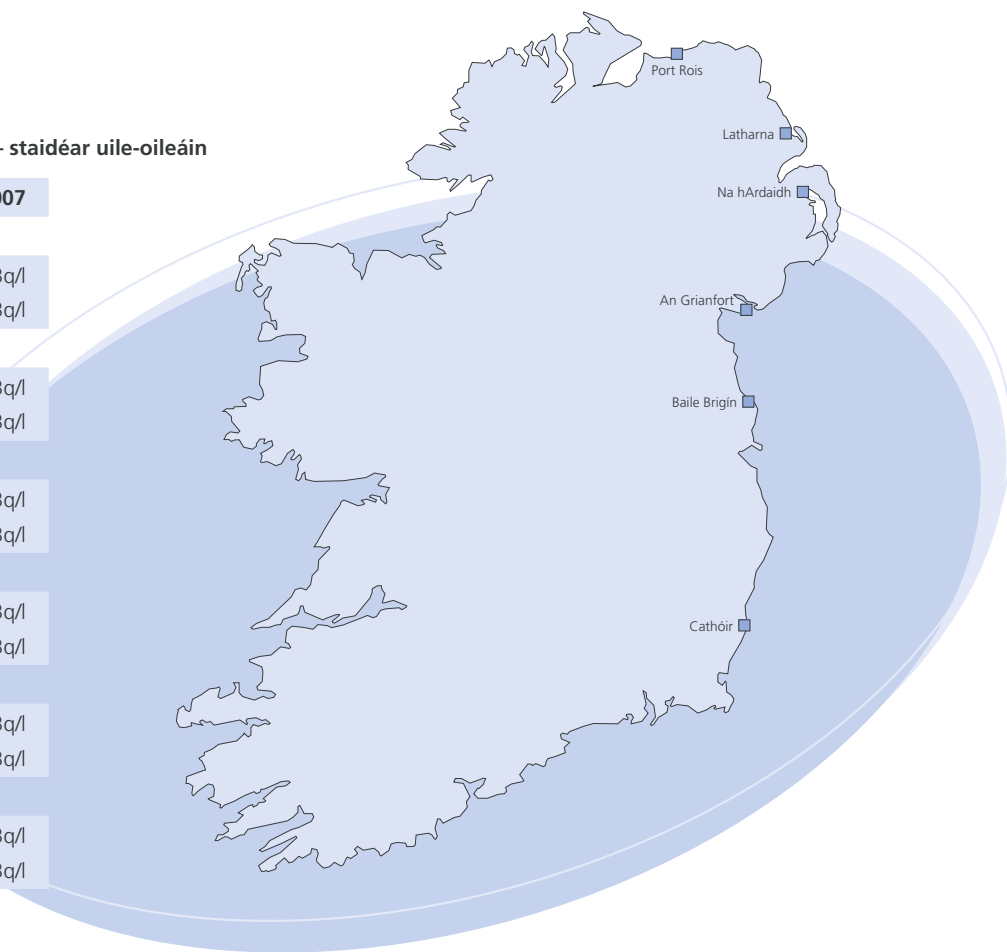
Le linn 2007, rinne an RPII, i gcomhar le Seirbhís Comhshaoil agus Oidhreacht Thuaisceart Éireann, an suirbhé a rinne siad sa bhliain 2006 athuair ar na leibhéil de radaighníomhaíocht shaorga in uisce cósta na hÉireann. Tomhaiseadh tiúcháin de caeism-137 agus de theicnéitiam-99 ag sé shuíomh ar an gcósta thoir, lena n-áirítear trí cinn i dTuaisceart Éireann. Tá na torthaí le feiceáil i bhFíor 4. Fuarthas na tiúchain is airde de na radanúicléidí seo ar chósta an oirthuaiscirt – an áit is mó a bhfuil tionchar ag oibríochtaí an stáisiúin athphróiseála in Sellafield uirthi. Má chuirtear na sonraí le haghaidh 2006 i gcomparáid leis na sonraí le haghaidh 2007 feictear gur thit tiúchain caeism-137 agus teicnéitiam-99 i gcomhshaol muirí na hÉireann. Is féidir a fheiceáil go bhfuil an ráta ag a meathann teicnéitiam-99 níos gasta ná an ráta ag a meathann caeism-137. Seo toisc gur tháinig meath gasta ar sceitheadh teicnéitiam-99 ó Sellafield ó tugadh isteach na nósanna imeachta nua chun cóireáil a dhéanamh ar dhramhaíl ag an stáisiún sa bhliain 2004, agus toisc go dtarlaíonn na tiúchain arda caeism sa cholún uisce d'fhorhmór anois toisc athshlógadh an méid a sceitheadh roimhe seo seachas aon sceitheadh reatha ó Sellafield.

Tá Líonra Náisiúnta Monatóireachta Radaíochta Náisiúnta á fheidhmiú ag an RPII, i gcomhar le Met Éireann agus eagraíochtaí eile, mar a ndéantar measúnú leanúnach ar gháma timpeallach, sampláil ar cháithníní aerbheirthe le measúnú a dhéanamh ar radaighníomhaíocht san aer agus bailiú ar uisce báistí. Le linn 2007, tomhaiseadh ráta dáileoige an gháma chomhthimpeallaigh ag 15 stáisiún agus tomhaiseadh radaighníomhaíocht san aer ag 14 stáisiún. Níor breithníodh aon leibhéil mhínormálta de ráta dáileoige an gháma timpeallaigh le linn na tréimhse. Chomh maith leis sin, tomhaiseadh tiúchain den ghás crioptón-85, a scaoiltear isteach sa chomhshaol go príomha toisc athphróiseáil ar bhreosla núicléach, i saotharlann an RPII i gCluain Sceach. Bhí leibhéil na radaighníomhaíochta aerbheirthe go léir íseal agus comhsheasmhach leis na tomhais i mblianta roimhe sin.

Tomhaiseadh freisin raon leathan de chineálacha samplaí lena n-áirítear bainne, táirgí bainne, bia linbh, mairteoil, uaineoil, éineoil, glasraí, béiltí iomlána, agus uisce óil chun measúnú a dhéanamh ar na leibhéil de radaighníomhaíocht shaorga i réim bia mhuintir na hÉireann. Léiríonn torthaí na n-anailísithe seo go bhfuil leibhéil na radaighníomhaíochta i mbia-ábhar fós íseal. Chomh maith leis an ngnáthmonatóireacht a dhéantar ar uisce óil, rinneadh staidéar ar an radaighníomhaíocht nádúrtha agus shaorga i soláthar screamhuisce a rinneadh sa bhliain 2007. Bailíodh samplaí i gcomhar le clár monatóireachta screamhuisce de chuid na Gníomhaireachta um Chaomhnú Comhshaoil agus cuireadh na torthaí i gcomparáid leis na luachanna paraiméadracha arna leagan amach i Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Uisce Óil) (Uimh. 2) 2007, a chuireann i bhfeidhm an Treoir maidir le hUisce Óil. Fuarthas go raibh na samplaí uile seo a tástáladh ag comhlíonadh na gceanglas.

Fíor 4: Radaighníomhaíocht sa tsáile – staidéar uile-oileáin

	2006	2007
Port Rois		
Tc-99:	5 mBq/l	5 mBq/l
Cs-137:	11 mBq/l	13 mBq/l
Latharna		
Tc-99:	14 mBq/l	6 mBq/l
Cs-137:	15 mBq/l	15 mBq/l
Na hArdaidh		
Tc-99:	15 mBq/l	6 mBq/l
Cs-137:	10 mBq/l	20 mBq/l
An Grianfort		
Tc-99:	13 mBq/l	12 mBq/l
Cs-137:	23 mBq/l	19 mBq/l
Baile Brigín		
Tc-99:	10 mBq/l	7 mBq/l
Cs-137:	20 mBq/l	18 mBq/l
Cathóir		
Tc-99:	6 mBq/l	3 mBq/l
Cs-137:	13 mBq/l	10 mBq/l

Leanann clár monatóireachta an RPII air ag léiriú nach bhfuil na dáileoga a mbíonn pobal na hÉireann faoin lé toisc na radaighníomhaíochta saorga ina mbaol don chomhshaoil agus nach baolach iad don tsláinte agus go bhfuil siad an-bheag i gcomparáid leis an dáileog a gheobhadh duine toisc na radaíochta cúraí. Foilsíodh na torthaí uile i sraith tuarascálacha monatóireachta atá ar fáil ar shuíomh gréasáin an RPII.

Fíorú ar Airteagal 35

Éilíonn Airteagal 35 de Chonradh Euratom go ndéanadh gach Ballstát monatóireacht leanúnach ar leibhéil radaighníomhaíochta sa chomhshaoil. Chomh maith leis sin, tugann sé an ceart don Choimisiún Eorpach rochtain a fháil ar shuíomhanna monatóireachta, ar shaotharlanna agus ar shaoráidí a dhoirteann radaighníomhaíocht d'fhonn fíorú a dhéanamh ar a n-oibríocht agus ar a n-éifeachtacht. Chuige seo, chuir foireann de chuid an Choimisiúin misean fíorúcháin i gcrích in Éirinn le linn 2007. Thug an fhoireann seo cuairt ar shuíomhanna monatóireachta radaighníomhaíochta comhshaoil agus ar dhá ospidéal. Bhain an fhoireann de thátl as na cuairteanna seo go raibh ceanglais Airteagal 35 á gcomhlíonadh ina n-íomláine ag saoráidí, foireann agus clár monatóireachta an RPII agus go ndéantar an obair go héifeachtach críochnúil. Tá na torthaí seo ina mbailmheas tábhachtach neamhspleách ar chlár monatóireachta comhshaoil an RPII. Beidh na tuarascálacha a bhaineann le fíorú, a luaithe is atá siad i gcrích, ar fáil ar shuíomh gréasáin an Choimisiúin.

Measúnú Dáileoige

Sa bhliain 2005, chuir an RPII tús le tionscadal trí bliana chun measúnú a dhéanamh ar na foinsí éagsúla radaíochta a bhfuil pobal na hÉireann faoina lé. Chuige seo, rinneadh gach conair a mhionscrúdú, na dáileoga a raibh gach duine faoina lé a shainaithint agus an dáileog iomlán agus an mheándáileog (*per caput*) a ríomh. Cuireadh an obair seo i gcrích sa bhliain 2007 agus tá tuarascáil achomair maidir leis seo foilsithe cheana féin.

Le linn 2007, díriodh go príomha ar mheasúnú a dhéanamh ar na dáileoga a raibh othair faoina lé agus cóireáil á fháil acu. Rinneadh na dáileoga ó scrúduithe diagnóiseacha X-gha trí mheán ceistneoirí. Ní dhearnadh measúnú ar dháileoga radaíochta ó radaiteiripe mar chuid den suirbhé toisc go dtugann siad sin dáileoga arda d'aon ghnó chun cealla a mharú i bhfiócháin agus in orgáin ar leith nach bhfuil inchomparáide le radaíocht eile a mbeadh daoine faoina lé.

Iarradh ar ospidéal mhóra le rannóga coinbhinséanúla X-gha, tomagrafaíochta ríomhairithe agus leighis núicléigh eolas a sholáthar maidir le líon na n-othar don bhliain féilire 2006 agus meándáileoga le haghaidh 14 ghnáthamh X-gha shonraithe a úsáidtear go coitianta. Chomh maith leis sin, iarradh ar na hospidéal seo sonraí a sholáthar maidir le naoi ngnáthamh coitianta a úsáideann an leigheas núicléach. Iarradh ar ospidéal níos lú eolas a sholáthar maidir le líon na scrúduithe a dhéantar gach bliain le haghaidh gach gnáthaimh atá liostáilte. Ansin cuireadh torthaí an dá ghrúpa ospidéal le chéile chun líon

iomlán na n-uaireanta a ndearnadh an gnáthamh sin a mheas maille leis an meándáileog in aghaidh an ghnáthaimh. Cuireadh fachtóir scálaithe i bhfeidhm chun gnáthaimh dhiagnóiseacha a chuntas nach raibh san áireamh agus a dtuigtear a thugann dáileoga ísle radaíochta.

Léiríonn Tábla 2 gurb ionann an líon measta gnáthamh raideolaíoch diagnóiseach a rinneadh in Éirinn sa bhliain 2006 agus 598,000. Baineann na dáileoga radaíochta is airde le hAngaplaiste Chorónach Tras-shoilseach Tréchráicneach (ACTT – gnáthamh a úsáidtear chun cóireáil a chur ar dhuine le haghaidh galar croí), scanadh CAT den abdóman agus den dromlach agus anga-chairdeolaíocht. Is scanadh CAT atá i 36% de na gnáthaimh uile a dhéantar ach cuireann sé le 56% den dáileog chnuasaitheach agus is raideolaíocht idirghabhálach 7% de na gnáthaimh a dhéantar agus 18% den dáileog chnuasaitheach. Is í an raideolaíocht choinbhínseanúil is cúis le 57% de na gnáthaimh a dhéantar ach 26% den dáileog chnuasaitheach.

Tábla 2: Líon measta na ngnáthamh a rinneadh in Éirinn agus an mheándáileog mheasta in aghaidh an othair (2006)

Gnáthamh	Líon Measta na nGnáthamh sa Bhliain*	Meándáileog (mSv)
CT abdómain	60,900	8.2
CT cliabhraigh	39,700	5.1
CT peilbhis	38,000	6.8
CT cinn	70,300	2.0
CT dromlaigh	8100	7.9
Einime Bhairiam	5800	4.6
Angachairdeolaíocht	24,000	6.0
PTCA	13,900	17.1
Abdóman (scannánú neamhuigeach)	92,400	0.6
Dromlach lumbach	68,300	1.0
Peibheas	61,900	1.3
Mamagrafaíocht	60,400	0.5
Úireagram Infhéitheach	1300	1.9
Cromán	52,700	0.6

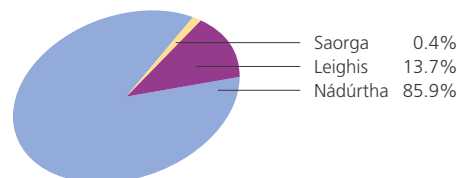
* Slánaithe go dtí na céad gnáthamh is cóngaraí.

Is ionann an dáileog ó ghnáthaimh dhiagnóiseacha a úsáideann X-gha agus tuairim is 500 μ Sv agus is ionann an dáileog is inchurtha i leith leigheas núicléach agus 40 μ Sv. Mar sin is ionann an dáileog iomlán *per caput* mar thoradh ar dhaoine a bheith faoi lé radaíochta an leighis dhiagnóisigh agus 540 μ Sv.

Is ionann an mheándáileog in Éirinn ó gach foinse radaíochta agus 3950 μ Sv. Is ionann an luach comhfhreagrach sa Ríocht Aontaithe agus 2600 μ Sv agus an meán ar fud an domhain agus 2800 μ Sv. Áirítear i measc na bhfoinsí seo radaíocht chosmach, radaighníomhaíocht sa chomhshaol (lena n-áirítear radón agus tórón) agus radaíocht saothair chomh maith leis na gnáthaimh leighis a bhfuil cur síos orthu thuas. Seo méadú 10% ar an luach de 3620 μ Sv a foilsíodh sa bhliain 2004. An chúis atá leis an difríocht seo ná, toisc easnamh sonraí náisiúnta, bunaíodh meastacháin roimh seo ar dháileoga ó ghnáthaimh leighis agus ó thórón a bunaíodh ar mheánluachanna idirnáisiúnta. De bheis air sin, tuigtear níos fearr an méid a chuireann radaíocht chosmach leis an dáileog iomlán. Roimhe seo, measadh é sin a bheith ag 300 μ Sv ach tá sé sin méadaithe anois chuig 345 μ Sv. An chúis is mó leis ná an fás a tháinig le gairid ar aerthaisteal.

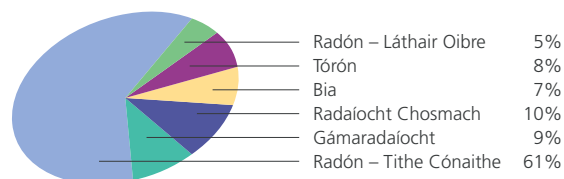
Taispeánann Fíor 5 gur foinsí nádúrtha radaíochta is cúis le díreach faoi bhun 86% den dáileog iomlán agus gur foinsí saorga amhail tástáil arm núicléach, an timpiste ag Chernobyl agus sceitheadh núicléach ó Sellafield is cúis le faoi bhun 0.4%. Is gnáthaimh leighis a mbíonn daoine faoina lé is cúis leis an bhfuilleach.

Fíor 5: Dáileadh na meándáileog radaíochta in Éirinn

Taispeántar an dáileadh ar dháileoga radaíocht ó fhoinsí nádúrtha i bhFíor 6. Is é radón is cúis le breis is 65% den dáileog iomlán, agus tarlaíonn a fhormhór den méid a mbíonn daoine faoina lé sa bhaile. Is iad na ceithre phríomhfhoinsí eile is cúis le idir 250 agus 350 μ Sv an ceann. I gcás roinnt mhaith de na conairí atá san áireamh sa staidéar seo tá inathraitheacht mhór sa dáileog radaíochta a fhaigheann daoine sa phobal.

Fíor 6: Dáileadh ar dháileoga radaíochta in Éirinn ó fhoinsí nádúrtha radaíochta

Radón

Eascaíonn radón, gás radaighníomhach a tharlaíonn go nádúrtha, as an meath a thagann ar úráiniam i gcarraigeacha agus in ithreacha, agus tá sé ar an príomhfhoinsé radaíochta fós a mbíonn pobal na hÉireann faoin lé. Le linn 2007, lean RPII lena iarrachtaí feachtas a chothú maidir leis na guaiseacha ó ghás radóin ach fógraí bóithre maidir le radón a chur ar taispeáin agus seastáin eolais a sholáthar ag imeachtaí poiblí, trí mheán cruinnithe le fostóirí agus le grúpaí ceardchumann agus trí chur i bhfeidhm an Phlean Gníomhaíochta Radóin.

Seó Bóthair Radóin, Mala, Contae Chorcaí

I mí Bealtaine, reáchtáil RPII, i gcomhar le Comhairle Baile Mhala agus Comhairle Contae Chorcaí, seó bóthair i Mala, limistéar a bhfuiltear ar an eolas gur Limistéar Ard-radóin é. Spreag an seó bóthair seo roinnt mhaith suime áitiúla i radón agus mar thoradh air sin tugadh faoi líon níos mó tomhas radón a dhéanamh sa limistéar. I dtomhas radóin a rinneadh ina dhiaidh sin idir mí Bealtaine agus mí Lúnasa ar láthair oibre amháin sa bhaile, taifeadadh beagnach 25,500 Bq/m³ i gceann de na hoifigí. Is é 400 Bq/m³ an Leibhéal Tagartha reachtúil le haghaidh radóin.

Tá sé sin ar an dara leibhéal is airde de ghás radóin a fuarthas riamh in Éirinn agus an ceann is airde riamh ar láthair oibre. Ar ámharaí an tsaoil bhí an oifig i gceist neamhshealbhaíthe d'fhormhór, agus ar an mbonn sin, ní raibh fostaithe faoi lé dáileog radaíochta ard. Scar an fostóir, a raibh an t-áitreabh ar cíos aige, leis an bhfoirgneamh agus na hoifigí. Chuir an RPII an tiarna talún ar an eolas go raibh gá an tiúchan radóin a laghdú sular féidir le tionónta nua sealbh a ghlacadh ar an áitreabh.

Tar éis na fionnachtana seo, scríobh an RPII chuig breis is 5000 teaghlach agus fostóir sa limistéar á gcur ar an eolas maidir leis an léamh ard seo agus ag impí orthu a n-áitribh a thástáil le haghaidh radóin. Chomh maith leis sin, reáchtáladh seó bóthair eile, i gcomhar le Comhairle Baile Mhala agus Comhairle Contae Chorcaí, i mí Dheireadh Fómhair agus bhí cruinnithe poiblí mar chuid de sin. Bhí tinreamh maith ag na cruinnithe seo agus thug na cruinnithe an deis don phobal ceisteanna a chur maidir lena mbaol radóin i bhfianaise an léamha thar a bheith ard seo. Chuir na hiarrachtaí seo tuilleadh le tomhais radóin sa limistéar agus cuirfidh torthaí na dtomhas seo pictiúr níos fearr ar fáil maidir leis an mbaol radóin i Mala agus i gCorcaigh thuaidh.

Feachtais Faisnéise an RPII

I mí Mheán Fómhair, reáchtáil an RPII seastán eolais ag seó talmhaíochta IVERK ag Baile an Phoill i gContae Chill Chainnigh agus an Comórtas Náisiúnta Treabhdóireachta a tionóladh sa Tulach Mhór i gContae Uíbh Fhailí. Bhí rannpháirtíocht an RPII sna hócáidí seo an-rathúil agus thug thart ar 1,000 duine cuairt ar sheastáin an RPII.

Le linn na bliana tionóladh cruinnithe le IBEC, IMPACT agus SIPTU agus ionadaithe de chuid Aontas na nOibrithe Cumarsáide i Mala chun a chinntiú go raibh siad feachtas ar na guaiseacha féideartha ó radón ar an láthair oibre.

Plean Gníomhaíochta Radóin

Le tamall anois tá an RPII feachtas nach féidir leis déileáil leis na ceisteanna go léir a bhaineann le radón leis féin, agus go bhfuil cur chuige ilghníomhaireachta ag teastáil. Siocair seo, d'fhorbair an RPII Plean Gníomhaíochta Radóin dírithe ar na grúpaí go léir a bhfuil suim acu ann a thabhairt le chéile sa dóigh is gur féidir polasaí náisiúnta ar radón a fhorbairt. Cuireadh an Plean faoi bhráid an Rialtais i mí Iúil 2006. Ó shin, d'úsáid an RPII gach deis atá ar fáil dó chun tógáil an Phlean a chur chun cinn, lena n-áirítear an cheist a lua go díreach le hAire Rialtais. Táthar ag feitheamh go fóill le freagairt fhoirmiúil.

Staitisticí Tomhais Radóin

Léiríonn Tábla 3 go raibh 33,869 toradh i mbunachar sonraí de thomhais radóin an RPII ag deireadh mhí na Nollag 2007, agus go ndearnadh 11,319 díobh mar pháirt den Suirbhé Náisiúnta Radóin. Ba thomhais táille iad an chuid eile, nó tomhais a rinneadh mar pháirt de shuirbhéanna áitiúla an RPII. Go dtí seo níor aimsíodh ach 4317 teach cónaithe as 91,000 a measadh le tiúchain radóin os cionn 200 Bq/m³. Ba iad na contaetha leis an céatadán is airde de thithe os cionn an leibhéil tagartha ná Gaillimh, Sligeach agus Port Láirge.

Áit ar sháraigh torthaí aonair 800 Bq/m³, téann an RPII i dteagmháil leis an sealbhóir tí go díreach ar an teileafón chun impleachtaí na dtorthaí a phlé agus leigheasachán luath a spreagadh. Nuair a aimsítear tiúchain i dtithe atá níos airde ná 4000 Bq/m³, cuirtear tús le feachtas sna meáin chun iad siúd atá ina gcónaí sa limistéar fíorchóngarach a spreagadh chun tomhas radóin a dhéanamh.

Tábla 3: Dáileadh na dtorthaí tomhas radóin de réir contae (bunaithe ar thomhais a rinneadh suas go 31 Nollaig 2007)

Contae	Líon na dtithe a Tomhaiseadh	% tithe > 200 Bq/m ³	Líon na dtithe i gcatagóirí de thiúchan radóin			An tiúchan is airde a tomhaiseadh (Bq/m ³)
			0-199 Bq/m ³	200-999 Bq/m ³	>1000 Bq/m ³	
Ceatharlach	653	18%	536	115	2	1725
An Cabhán	343	3%	332	11	0	780
An Clár	3004	11%	2668	307	29	2980
Corcaigh	3574	9%	3253	312	9	2309
Dún na nGall	1009	5%	961	48	0	512
Baile Átha Cliath	2146	6%	2012	133	1	1410
Gaillimh	4362	20%	3490	823	49	3434
Ciarraí	2892	14%	2497	328	67	49,000
Cill Dara	919	5%	873	45	1	1114
Cill Chainnigh	858	12%	756	99	3	2444
Laois	472	4%	455	17	0	565
Liatroim	278	6%	262	15	1	1630
Luimneach	976	8%	900	73	3	1857
Longfort	255	7%	237	18	0	552
An Lú	505	13%	438	67	0	751
Maigh Eo	2911	16%	2440	455	16	6203
An Mhí	662	9%	603	59	0	932
Muineachán	233	6%	218	15	0	794
Uíbh Fhailí	400	3%	388	12	0	495
Ros Comáin	503	4%	452	50	1	1387
Sligeach	1310	24%	1000	282	28	5508
Tiobraid Árann	1476	10%	1322	143	11	2394
Port Láirge	942	22%	739	184	19	3023
Loch Garman	1215	14%	1043	166	6	2926
An Iarmhí	476	9%	433	43	0	699
Cill Mhantáin	1495	17%	1247	232	16	16,438
IOMLÁN	33,869	13%	29,555	4052	262	

Seirbhísí Tomhais Radaíochta

Réamhrá

I dteannta na n-anailísithe a rinneadh mar pháirt dá chlár monatóireachta comhshaoil, soláthraíonn an RPII raon leathan de sheirbhísí tomhais radaíochta do chliaint sa Rialtas, i dtionscail, i leigheas agus sa phobal i gcoitinne. I measc na seirbhísí seo tá: tomhais radóin, dáileogmhéadracht phearsanta, calabrúcháin ghléis, teistearú táirge agus seirbhísí anailíseacha. Tá an RPII tiomanta de caighdeán ard cáilíochta a chothú i ngach gné dá ghníomhaíochtaí monatóireachta agus tomhais agus cuireann sé córas cáilíochta i bhfeidhm a chomhlíonann ISO 17025, agus atá creidiúnaithe ag an mBord Náisiúnta um Chreidiúnú. Mar pháirt dá chlár feabhsúcháin leanúnach, déanann an RPII athbheithniú agus uasghrádú go rialta ar a chleachtais agus a shaoráidí saotharlainne chun a chinntiú go seachtadta seirbhísí tomhais den scoth. Le linn 2007, thug an RPII faoi mhór-uasghrádú ar a shaoráidí TF nuair a thug sé isteach Córas Bainistíochta Eolais Saotharlainne tras-rannóige.

Seirbhísí Anailíseacha

Tomhaiseann an tsaotharlann radaighníomhaíocht i raon leathan samplaí thar ceann cliaint sheachtracha. I measc na seirbhísí anailíseacha conarthacha a soláthraíodh le linn 2007 bhí: tástáil ar tháirgí Éireannacha le haghaidh chomhlíonadh na gceanglas do thíortha iompórtála, tástáil ar uisce óil le haghaidh chomhlíonadh cheanglais Rialacháin na gComhphobal Eorpach, anailís ar thástáil chiarsúir d'fhoinsí radaighníomhacha, tástáil agus teistearú ar shamplaí dreideála le haghaidh chomhlíonadh an Achta um Dumpáil san Fharraige, 1996 agus tomhais radóin in uisce óil. San iomlán, rinneadh tástáil ar 1746 sampla le linn na bliana agus tugann Tábla 4 miondealú ar an uimhir seo de réir cineál sampla.

Leanann an RPII ar aghaidh ag soláthar seirbhísí dheimhniúcháin do dhaoine a easpórtálann bia-ábhair agus táirgí Éireannacha eile. Is ionann an líon teastas táirge a eisíodh le haghaidh easpórtálaithe táirgí Éireannacha agus 3445. Is féidir seo a chur i gcomparáid le 4229 sa bhliain 2006 agus 4422 sa bhliain 2005, rud a léiríonn méadú ar an éileamh don tseirbhís seo.

Tábla 4: Tástáil radaighníomhaíochta ar shamplaí comhshaoil agus ar bhia-ábhair, 2007

Samplaí monatóireachta comhshaoil	723
Tástálacha ciarsúir	359
Anailís chonarthaigh ar bhia-ábhair	521
Anailís chonarthaigh ar uisce óil	86
Anailís chonarthaigh ar chógaíocht agus tiúchain	75
IOMLÁN	1764

Dáileogmhéadracht Phearsanra

Le linn 2007, sholáthraigh an tSeirbhís Dáileogmhéadrachta 84,000 dáileogmhéadar do chliant ar fud na hÉireann agus rinneadh monatóireacht ar thart ar 9000 duine. Tháinig mionmhéadú ar an líon dáileogmhéadar a eisíodh sa bhliain 2007 i gcomparáid le 2006 agus 2005 nuair a eisíodh 80,000 agus 82,000 faoi seach.

Le linn 2007, chomhoibrigh an tSeirbhís Dáileogmhéadrachta i bhforbairt algartaim chun feabhas a chur ar mheasúnú na ndáileog ó X-ghathanna ísealfhuinnimh ag úsáid an dáileogmhéadair theirmea-lonraigh (DTL) Panasonic UD-802A. Rinneadh an obair seo i bpáirtíocht le Panasonic Industrial Europe, University Hospital Birmingham agus CIEMAT i Maidrid. Is é a bheidh mar thoradh ar an obair seo ná forbairt algartaim dáileog ar féidir úsáid a bhaint aisti chun an fhreagairt dáileoige a cheartú ag fuinnimh isle mar shampla radaíocht X-gha ag úsáid DTL ceithre-eiliminte, ag baint leasa as iompraíocht dhá chineál éagsúla fosfair – Bóráit Litiam agus Sulfáit Cailciam.

Lean baill foirne dáileogmhéadrachta ar aghaidh ag tabhairt ionchuir in dhá ghrúpa idirnáisiúnta, an Grúpa Dáileogmhéadrachta Radaíochta Eorpach, EURADOS, ag leibhéal Comhairle, agus an Grúpa Monatóireachta Radaíochta Pearsanta, PRMG, a spreagann comhoibriú ar shaincheisteanna dáileogmhéadrachta. Tá EURADOS gafa faoi láthair, in éineacht le Coimisiún Fuinnimh Adamhach na Gréige, le Moltaí Teicniúla Eorpacha a bhunú le haghaidh monatóireachta ar dhaoine a bhí faoi lé na radaíochta seachtraí.

Calabruichán Gléis

Sa bhliain 2007, rinne an tSeirbhís tástáil ar 400 gléas le haghaidh chomhlíonadh shonraíochtaí bainteacha an déantóra.

Fuair athbhreithniú a rinneadh sa bhliain 2006 ar shaoráidí na Seirbhíse Calabruicháin go raibh an córas ionradaíochta léis a bhí in úsáid ag an tSeirbhís i mbaol teipthe agus go raibh sé dian ar shaothar i gcomparáid le córais nua-aimseartha. Mhol an t-athbhreithniú go gcuirfí córas níos nua-aimseartha isteach ina áit, ag comhlíonadh cheanglais na seirbhíse níos fearr. Sa bhliain 2007, d'éisigh an tSeirbhís cuireadh chun tairisceana le haghaidh ionadú an ghairis ionradaithe léis gháma a bhí ann, bunaithe ar na ceanglais theicniúla a ainmníodh san athbhreithniú. Tar éis measúnú sonrach ar roinnt córas ionradaithe, síníodh conradh i mí Lúnasa do sheachadadh agus choimisiúnú le linn 2008.

Lean an tSeirbhís Calabruicháin ar aghaidh lena bhaint le roinnt grúpaí idirnáisiúnta. Is ball í an tSeirbhís de Líonra Dáileogmhéadrachta Chaighdeáin Tánaisteach na Gníomhaireachta Fuinnimh Adamhach Idirnáisiúnta agus den Fhóram Méadreolaíochta Radaíochta. Tá baint ag an tSeirbhís chomh maith le grúpa Méadreolaíochta na hEorpa, EURAMET, a bhfuil sé mar aidhm acu comhordú gníomhaíochtaí agus seirbhísí méadreolaíochta a chothú chun éifeachtacht níos fearr a bhaint amach.

Radón a Thomhas

Leanadh leis an líon mór tomhas radóin. Le linn 2007, cuireadh i gcrích 7017 tomhas radóin san aer i 2273 teach cónaithe agus 241 láthair oibre. Leanann an tSeirbhís ag soláthar pearsanra monatóireachta freisin do threoirthe a oibríonn i bpluaiseanna agus daoine eile a oibríonn faoi thalamh. Le linn shéasúr oibríochta 2007, rinneadh monatóireacht ar 37 ball foirne san iomlán a d'oibrigh i bpluaiseanna taispeántais.

Tóron a Thomhas

Sa bhliain 2007, sheol an RPII suirbhé fairsing ar leibhéil tóroin i dtithe cónaithe in Éirinn. Tá an suirbhé á reáchtáil i gcomhar le Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath (UCD) agus an Institiúid Náisiúnta um Eolaíocht Radaíochta (NIRS) sa tSeapáin. Is gás radaighníomhach é Tóron a tharlaíonn go nádúrtha (leathré 55.6 soic), a fhaightear, cosúil le radón, i dtiúchain níos mó in aer laistigh i gcomparáid leis an aer lasmuigh. In Éirinn, cosúil le roinnt mhaith tíortha eile, rinneadh líon an-teoranta de thomhais tóroin agus de tháirgí meatha tóroin roimhe seo. An phríomhfhoinsé tóroin atá ann san aer laistigh ná ábhair thógála, agus neamhchosúil le radón, is beag tionchar a bhíonn ag geolaíocht áitiúil ar leibhéil tóroin i dtithe cónaithe. An chúis atá leis seo ná toisc go bhfuil leathré chomh gairid sin ag tóron bíonn a fhorhmór meata faoin taca a ghluaiseann sé ón ithir faoin bhun an tí isteach sa teach féin.

Ullmhacht d'Éigeandálaí

Faoin bPlean Náisiúnta Éigeandála do Thimpistí Núicléacha (PNETN), tá an RPII freagrach as measúnú a dhéanamh ar an tionchar a bheadh ar Éirinn ag timpiste núicléach a tharlódh thar lear agus comhairle a sholáthar maidir leis an raon frithbheart a bhféadfaí a mheas. Ag tacú leis na feidhmeanna seo, tá Líonra Náisiúnta Monatóireachta Radaíochta i bhfeidhm ag an RPII agus glacann an eagraíocht páirt go rialta i gcleachtaí éigeandála idirnáisiúnta. Chomh maith leis sin, tá páirt ghníomhach ag an RPII i dtionscnaimh náisiúnta atá nasctha le PNETN.

Plean Éigeandála an RPII

Éilítear ar gach Roinn agus gníomhaireacht Rialtais a bhfuil freagrachtaí orthu faoin PNETN fo-phleananna a bheith acu a léiríonn an chaoi a gcuirfidh siad na freagrachtaí sin i gcrích. Sa bhliain 2007, rinne an RPII athbhreithniú iomlán ar an bhfo-phlean. Le linn an phróisis cuireadh fo-phlean an RPII i láthair na foirne uile sa RPII, pléadh na ról éagsúla a mbeifí ag súil a nglacadh na baill foirne leo agus lorgaíodh tuairimí maidir le feabhsúcháin a d'fhéadfaí a chur ar an bplean. Chomh maith leis sin, sainithníodh an dea-chleachtas trí athbhreithnithe a dhéanamh ar cháipéisí teorach idirnáisiúnta agus trí phlé a dhéanamh ar phleananna éigeandála le heagraíochtaí eile in Éirinn agus thar lear a bhfuil taithí acu ar phleanáil éigeandála. Cuimsíonn an fo-phlean leasaithe na socruithe ullmhachta agus na socruithe don fhreagairt éigeandála agus áiríonn sé cur síos ar ról gach foirne, ar shocruithe comhordúcháin, ar dhearbhu cáilíochta agus ar an soláthar foirne le haghaidh gach foirne a shainithint. I ndiaidh an athbhreithnithe seo, ullmháíodh plean oiliúna don tréimhse 2008 go 2010 lena chinntiú go bhfuil na scileanna agus an taithí ag an bhfoireann a bhfuil gá leo don ról freagrachta atá sannta dóibh.

Creat don Bhainistíocht ar Mhór-éigeandáil

I mí Mheán Fómhair 2006, sheol an Rialtas Creath nua don Bhainistíocht ar Mhór-éigeandáil le hamscála dhá bhliain dá chur i bhfeidhm. Tá sé beartaithe go gcuideoidh an creat leis An Garda Síochána, le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus leis na húdaráis áitiúla (na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha), ullmhú le haghaidh mór-éigeandálaí agus freagairt chomhordaithe a bheith acu d'imeachtaí a eascródh as a leithéid de tharluithe amhail tinte, timpistí iompair, tarluithe le substaintí guaiseacha agus aimsir chrua. Mar chuid den Chlár Forbartha dhá bhliain do Mhór-éigeandálaí, táthar ag forbairt sraithe de phrótacail ilghníomhaireachta a bheidh mar bhonn is mar thaca ag an bhfreagairt ilghníomhaireachta maidir le catagóirí éagsúla éigeandála. Chuidigh an RPII le dréachtú an Phrótacail le haghaidh na Freagartha Ilghníomhaireachta d'Éigeandálaí Raideolaíocha/

Núicléacha. Tugann an prótacal breac-chuntas ar na socruithe a réamhshocraíodh do chatagóir ar leith éigeandála agus leagann sé amach na forálacha d'fhonn nascadh a dhéanamh ar "bPlean Náisiúnta Éigeandála do Thimpistí Núicléacha" le Pleananna Mór-éigeandála na Príomhghníomhaireachtaí Freagartha.

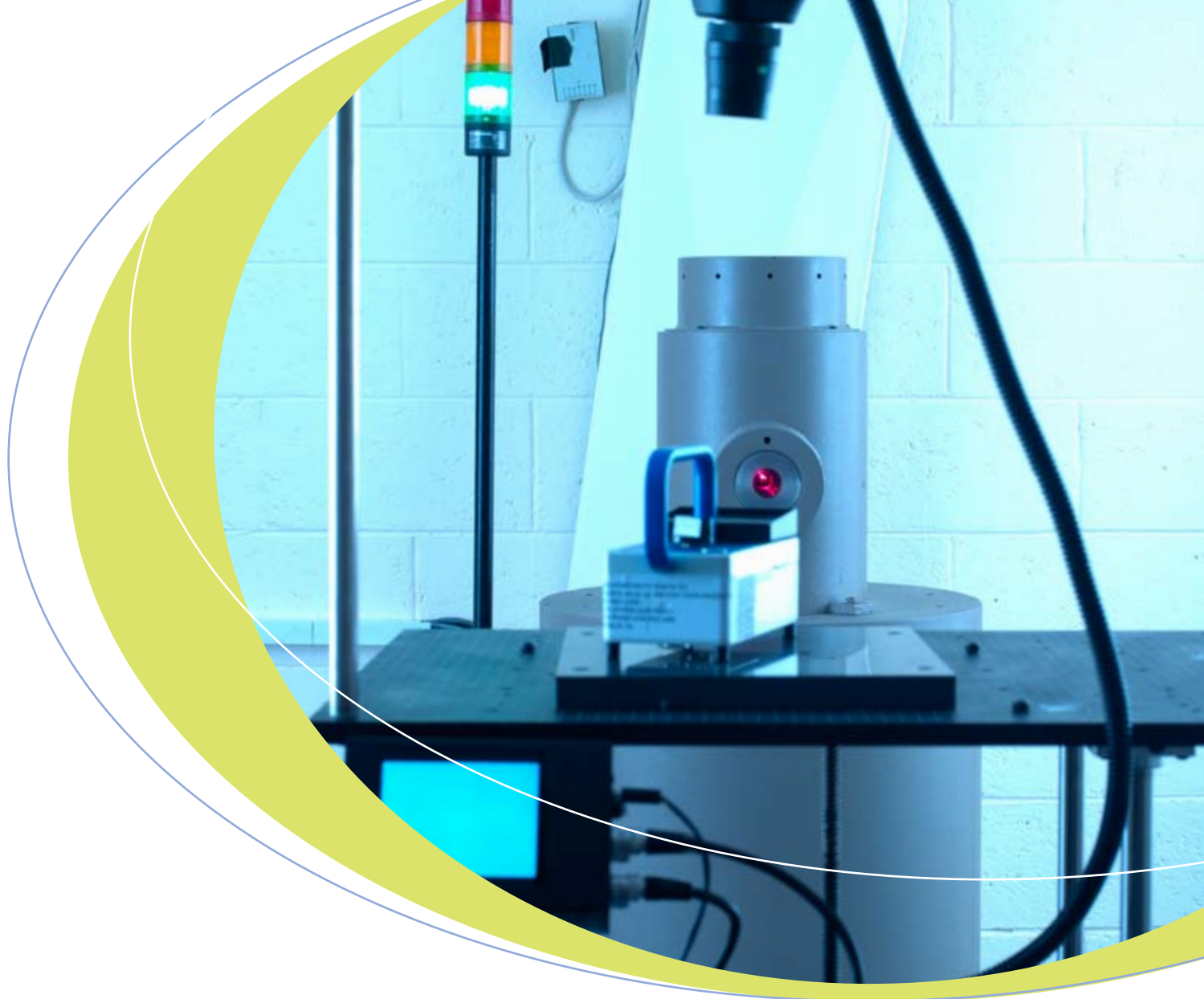
Uasghrádú ar an Líonra Náisiúnta Monatóireachta Radaíochta

Mar chuid dá uasghrádú ar an Líonra Náisiúnta Monatóireachta Radaíochta, rinne an RPII uasghrádú agus fairsingiú ar a líonra samplála aeir sa bhliain 2007. Déanann na córais samplála sampláil leanúnach ar an aer ag suíomhanna ar fud na tíre. Áirítear sna cúig chóras ar chóstaí thoir agus theas na tíre braiteoirí ar líne a chuireann tomhais leanúnacha ar fáil den radaighníomhaíocht san aer. Déantar na tiúchain radaighníomhaíochta a thomhaistear a tharchur go huathoibríoch chuig ríomhaire lárnach ag an RPII. I gcás go mbíonn léamha radaíochta ardaithe nó fadhbanna teicniúla buaileann aláram.

Déanann na seacht gcóras eile sampláil ar an aer agus tugtar an scagpháipéar ar ais chuig saotharlann an RPII d'fhonn anailís radaighníomhaíochta a dhéanamh air. A bhuíochas leis an modh seo is féidir tomhas níos beaichte a dhéanamh. Comhlánaíonn na tomhais líonra samplála aeir na cinn ón líonra ráta gámadháileoige a ndearnadh uasghrádú air le déanaí agus, i gcomhar lena chéile, cuireann siad le cumas an RPII leibhéil ardaithe radaighníomhaíochta sa chomhshaol a bhrath agus freagairt dóibh.

Cleachtaí Éigeandála

Chomh maith lena chlár de chleachtaí éigeandála inmheánacha d'fhonn saineolas na foirne a chothú, ghlac an RPII páirt i gcleachtaí éigeandála náisiúnta agus idirnáisiúnta araon. Bhí mórchleachtadh ann thar thréimhse dhá lá i mí na Samhna ar an PNETN. Ceapadh an cleachtadh d'fhonn breithniú a dhéanamh ar na gníomhartha cosanta a gcaithfí iad a chur i bhfeidhm san earnáil talmhaíochta agus bia tar éis leitheadú radaighníomhaíochta i ndiaidh timpiste núicléach thar lear. Ba chleachtadh leantach é seo i ndiaidh chleachtadh INEX-3 a bhí ann sa bhliain 2005 inar ghlac 40 duine páirt lena n-áirítear Coiste Comhordúcháin Fhreagairt Éigeandála PNETN agus saineolaithe teicniúla ón RPII ón Roinn Talmhaíochta agus Bia agus ón Údarás um Shábháilteacht Bia. Ar na príomhchuspóirí a bhí ag an gcleachtadh seo bhí tástáil a dhéanamh ar a infheidhmithe d'Éirinn is a bhí lámhleabhar nua Eorpach maidir le córais táirgthe bia éillithe.

Ghlac an RPII páirt i roinnt cleachtaí éigeandála idirnáisiúnta a d’eagraigh an IAEA agus an CE. Ar na cleachtaí arb díol suntais iad bhí cleachtadh Leibhéal 3 ECURIE de chuid an CE i mí na Nollag agus d’fheidhmigh Éire mar ‘thír na timpiste’ don chleachtadh sin. Is é a bhí sa chleachtadh ‘cuir i gcás’ seo ná timpiste i bhfomhuireán amuigh ó chósta theas na hÉireann agus mar thoradh air sin scaoileadh radaighníomhaíochta isteach san aer. Mar thoradh ar an ‘scaoileadh’ seo d’ardaigh an radaighníomhaíocht ar chósta thoir na hÉireann agus leibhéil ardaithe radaíochta ag eascair as ag stáisiún de chuid an Líonra Náisiúnta Monatóireachta Radaíochta.

Le linn an chleachta, sheol an RPII teachtaireachtaí ag insamhladh an fhógra tosaigh maidir leis na leibhéil ardaithe radaíochta seo agus maidir le nuashonruithe ar bhearta a glacadh chuig an gCoimisiún Eorpach i Lucsamburg. A luaithe is a d’fhaomh an CE iad, seoladh na teachtaireachtaí sin ar aghaidh chuig gach Ballstát den AE. Mhair an cleachtadh ocht n-uaire agus úsáideadh

fíorshonraí réamhaisnéise aimsire maille le tomhais radaíochta insamhlaithe a gintear ag baint úsáide as an gcóras ARGOS atá ag an RPII d’fhonn tacú le cinntí i leith cúrsaí núicléacha. Malartaíodh na torthaí tomhais insamhlaithe le tíortha Eorpacha eile trí mheán an chórais mhalartaithe sonraí EURDEP. Tríd is tríd, d’éirigh an-mhaith leis na gcleachtadh agus cuireadh leis an leibhéal ullmhachta éigeandála ag an leibhéal idirnáisiúnta.

Ghlac an RPII páirt freisin i rith na bliana i gcleachtadh fógra éigeandála sa RA faoin gcomhaontú déthaobhach idir Éirinn agus an RA maidir le luathfhógra a thabhairt i gcás timpiste núicléach. Tarlaíonn na cleachtaí seo uair sa bhliain agus cinntíonn siad go bhfuil na nósanna imeachta maidir le fógra a thabhairt ag feidhmiú go héifeachtach.

Gníomhaíochtaí Idirnáisiúnta

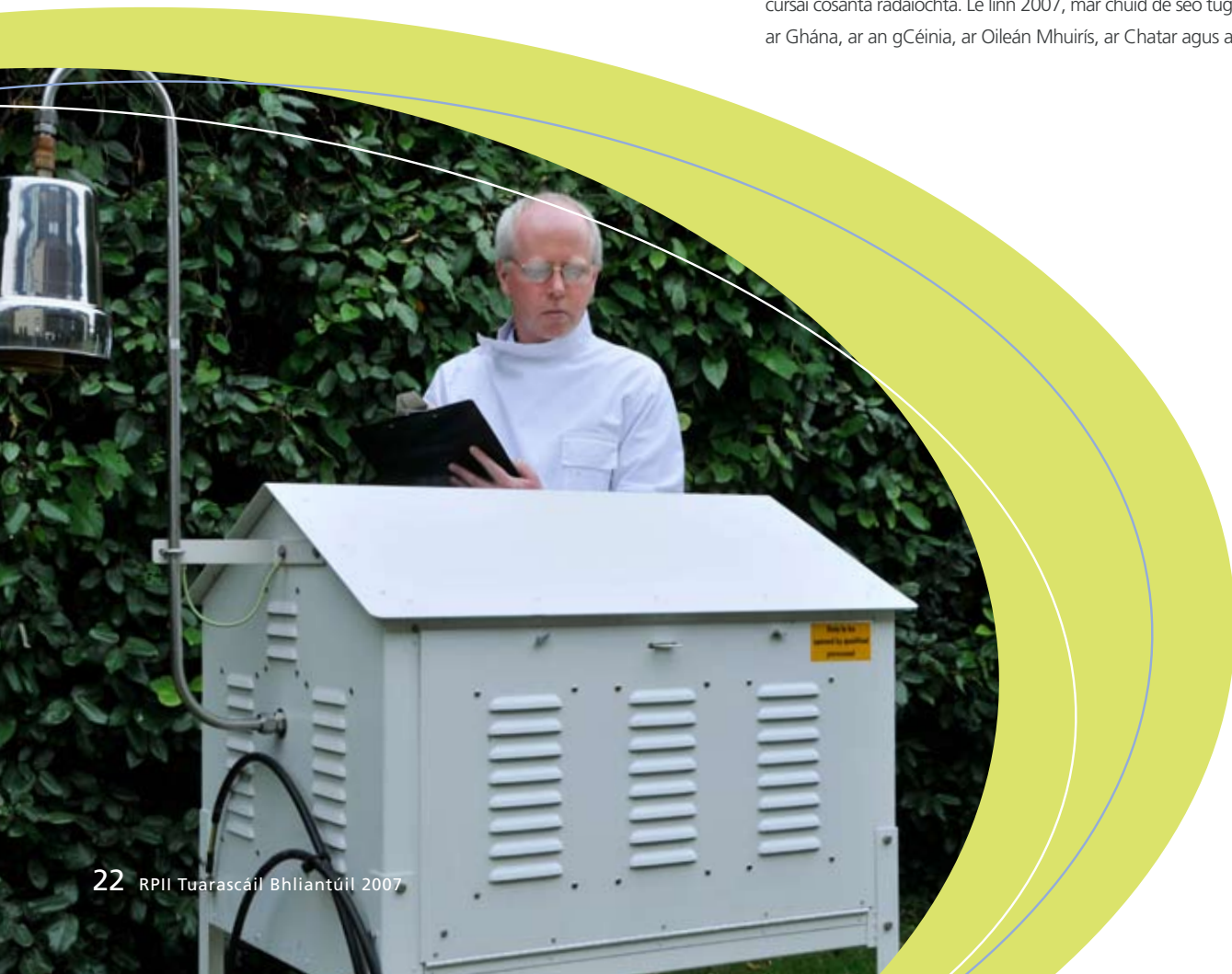
Bíonn páirt ghníomhach i gcónaí ag an RPII in obair na bpríomheagraíochtaí idirnáisiúnta a fhorbraíonn caighdeáin i leith sábháilteacht núicléach agus úsáid na radaíochta ianaithe. I measc na n-eagraíochtaí sin tá an tAontas Eorpach, an Ghníomhaireacht Idirnáisiúnta d'Fhuinneamh Adamhach (IAEA) agus an Ghníomhaireacht d'Fhuinneamh Núicléach (NEA) den chuid na hEagraíochta um Chomhar agus Fhorbairt Eacnamaíochta (WHO).

Déanann an RPII ionadaíocht thar ceann na hÉireann ar bhreis is 20 coiste agus grúpa oibre eolaíochta agus teicniúil idirnáisiúnta. Tá an Dr Stephen Fennell fós ina chathaoirleach ar Líonra Údarás um Chosaint Raideolaíoch na hEorpa (ERPAN) agus an Dr Ciara McMahon fós ina cathaoirleach ar an Sainghrúpa um Théarnamh, Talmhaíocht agus Bia de chuid Ghrúpa Oibre NEW um Bainistíocht ar Éigeandáil Núicléach. I mí na Nollag 2007 tháinig deireadh le tréimhsí cathaoirleachta Jarlath Duffy, a bhí ina chathaoirleach ar Choiste Comhairleach Iompair an IAEA (TRANSSC) agus David Fenton, a bhí ina chathaoirleach ar Ghrúpa Oibre na hEagraíochta Domhanda Sláinte um Threoirlínte maidir le Daoine a Bheith lé Radóin. Tá Príomhfheidhmeannach an RPII, an Dr Ann McGarry fós ina ball de Choiste 4 de chuid an Choimisiúin Idirnáisiúnta um Chosaint Raideolaíoch (ICRP) agus bhí sí ina cathaoirleach freisin ar an 50ú Comhdháil Chomórtha de chuid Choiste NEA um Chosaint Radaíochta agus Sláinte Phoiblí.

Le linn 2007, chuir an Coimisiún Eorpach Grúpa Ardleibhéil (GA) ar bun ar Shábháilteacht Núicléach agus ar Bhainistíocht Dramhaíola. Tugann an GA le chéile ceannairí na n-údarás rialaitheach sa 27 ballstát ag féachaint le comhchaighdeáin Eorpacha a fhorbairt d'fhonn feabhas a chur ar shábháilteacht núicléach. Tá ionadaíocht ag Éirinn ar an GA – eadhon an Dr Ann McGarry, PF agus an Dr. Tony Colgan, Stiúrthóir na Seirbhísí Comhairleacha. Toghadh an Dr McGarry ina leaschathaoirleach ar an GA agus ina cathaoirleach ar na nGrúpa Oibre dar teideal “Feabhsúcháin ar Shocrúithe Trédhearcachta”. Tá ionadaíocht ag an RPII freisin ar an nGrúpa Oibre “Feabhsúcháin ar Shábháilteacht Núicléach”.

Tá an RPII fós i ndlúth-theagmháil le dhá rialtóir núicléacha sa RA, eadhon Cigireacht Feisteas Núicléach na Feidhmeannachta Sláinte agus Sábháilteachta agus Gníomhaireacht Comhshaoil na Breataine agus na Breataine Bige. Le linn 2007, mar thoradh ar an Meamram Tuisceana le rialtóir núicléach na Fraince, Autorité de Sécurité Nucléaire (ASN), malartaíodh tuairimí i leith saincheisteanna leasa choitinn lena n-áirítear daoine a bheith faoi lé radóin agus radaíochta leighis.

Trí mheán a Chláir Chomhoibriúcháin Theicniúil, ceapann na IAEA caighdeáin um chosaint radaíochta agus cláir um thomhas radaighníomhaíochta ina Bhallstáit. Glacann an RPII páirt sa chlár seo ach saineolaithe a sholáthar d'fhonn litríocht chomhairleach a sholáthar, cúrsaí oiliúna a reáchtáil agus treoir a sholáthar maidir le cúrsaí cosanta radaíochta. Le linn 2007, mar chuid de seo tugadh cuairt ar Ghána, ar an gCéinia, ar Oileán Mhuiris, ar Chatar agus ar Uganda.

Sábháilteacht Saoráidí Núicléacha Thar Lear

Tá freagracht reachtúil ar an RPII monatóireacht a dhéanamh ar fhorbairtí i ndáil le sábháilteacht núicléach agus comhairle a chur ar an Rialtas ina leith. Feidhmíonn an RPII na feidhmeanna seo trí mheán Meamraim Thuiscana le rialtóirí núicléacha agus le cuairteanna ar shaoráidí núicléacha thar lear. Chomh maith leis sin déanann an RPII athbhreithniú ar an litríocht theicniúil agus eolaíochta ionas go bhfuil sé go hiomlán ar an eolas maidir leis na saincheistean na idirnáisiúnta uile agus a n-impleachtaí féideartha d'Éirinn.

Sábháilteacht Núicléach sa RA

Déanann an RPII dlúthmhonatóireacht i gcónaí ar fhorbairtí ag Sellafield agus ag suíomhanna núicléacha eile sa RA. Diríonn an mhonatóireacht seo ag Sellafield ar an dul chun cinn atá á dhéanamh ar fholmhú na nUmar Stórála Ardghníomhaíochta (USA) atá ina mórghuaiseacha ar an suíomh. Chomh maith leis sin, déanann an RPII monatóireacht ar an dul chun cinn ar ghloiniú na dramhaíola leachtaí atá an-radaighníomhach agus na háiseanna as feidhm a dhíchoimisiúnú, chomh maith le pleananna d'athoscailt an stáisiúin THORP a dúnadh nuair a fuarthas sceitheadh mór ann sa bhliain 2005. Maidir le stáisiún THORP, cé gur cheadaigh an Nuclear Installations Inspectorate (NII) go n-osclofaí é arís i mí Eanáir 2007, tá deacrachtaí teicniúla fós ag THORP, agus ag am a scríofa, ní raibh an chigireacht tar éis a mholadh go dtarlódh táirgeadh iomlán ann go fóill.

De bhreis ar na fadhbanna ag THORP, toisc nach raibh fáil ar roinnt de na galaitheoirí cuireadh moill ar athphróiseáil an bhreosla spionta ag Magnox. Cuireadh dáta críochnaithe na hoibre seo siar ón dáta críochnaithe tosaigh a bhí ann – 2012 – go dtí 2016 nó dá éis. Is cúis inni é go bhfuil cur isteach ar athphróiseáil an bhreosla ag Magnox sa mhéid go stóráiltear an breosla atá cheana féin ag Sellafield faoi uisce agus go gcreimeann sé le caitheamh ama.

Déantar an dramhaíl leachtach atá an-radaighníomhach a gintear ón athphróiseáil sna USA agus a ionchorpraítear ina dhiaidh sin i mbloic ghoinne sa Stáisiún Gloinithe Dramhaíola. Sonraíonn an NII teorainneacha do chomhairle leis an méid dramhaíola leachtaí ar féidir i stóráil sna USA ag aon am amháin i gcoinníollacha atá ag gabháil le ceadúnas suímh Sellafield agus éilíonn sé go laghdófaí an méid iomlán chuig toirt “maoláin” de 200 m³ faoin mbliain 2015. Mar thoradh ar an tréach íseal de bhreosla spionta sa bhliain 2007 tá níos lú dramhaíola leachtaí á gineadh ná mar a tharla i mblianta roimhe sin agus mar thoradh air sin bhíodas in ann an toirt den dramhaíl leachtach radaighníomhach a laghdú ag ráta níos gasta ná mar a éilíonn NII. Tá sonraíocht nua eisithe anois ag NII a “cheanglaíonn isteach” na laghduithe neamhphleanáilte a tharla i rith na bliana toisc na bhfadhbanna ag na saoráidí athphróiseála THORP agus Magnox.

Cé gur sháraigh an laghdú ar thoir na dramhaíola leachtaí le linn 2007 an méid a éilíonn sonraíocht an NII, ní raibh sé chomh mór is a d'fhéadfaí é toisc na bhfadhbanna leanúnacha atá ann leis an bpróiseas gloiniúcháin. Is gá go mbeadh na trí líne ghloiniúcháin ag feidhmiú go han-mhaith má táthar chun na spriocanna leasaithe a bhaint amach.

Coinníonn na rialtóirí núicléacha sa RA an RPII go hiomlán ar an eolas maidir le dul chun cinn i laghdú na dramhaíola leachtaí atá stóráilte sna USA.

Chomh maith leis sin, tá an RPII fós i mbun monatóireachta ar fhorbairt na bpleananna sa RA monarchana nua don chumhacht núicléach a thógáil in ionad an stáisiúin atá ar tí a dhoirse a dhúnadh. Tá an RPII ag leanúint go dlúth na nósanna imeachta réamhcheadúcháin atá á gcur i bhfeidhm a chinneadh cad iad na dearthaí imoibreora a bhféadfaí ceadúnú a dhéanamh orthu sa RA.

Trí mheán a Mheamraim Thuiscana leis an NII, cuireadh an RPII ar an eolas maidir le roinnt tarluithe ag Sellafield agus ag suíomhanna núicléacha eile sa RA le linn na bliana. Ní raibh iarmhairtí ag aon cheann de na tarluithe sin lasmuigh den suíomh, agus mar sin, ní raibh aon impleachtaí díreacha acu d'Éirinn. Níor rangaíodh aon cheann ar leibhéal níos airde ná leibhéal 1 ar an Scála Imeachtaí Núicléacha Idirnáisiúnta (INES). Rangaítear tarlú leibhéal 1 ina aimhrialtacht ar an scála seo.

Cuireadh an RPII ar an eolas freisin i ndáil le tarluithe núicléacha i dtíortha eile trí mheán Chóras Gréasánbhunaithe Imeachtaí Núicléacha an IAEA. Ní raibh iarmhairtí lasmuigh den suíomh ag aon cheann de na tarluithe sin, agus mar sin, ní raibh aon impleachtaí acu d'Éirinn.

Cuairt ar Stáisiún Núicléach Flamanville agus ar Stáisiún Athphróiseála La Hague

I mí Lúnasa 2007, mar chuid den Meamram Tuiscana le húdaráis rialála núicléach ASN, thug an RPII cuairt ar stáisiún núicléach Flamanville agus ar stáisiún athphróiseála La Hague sa Normainn. Mar chuid den chuairt bhí plé ann le ASN maidir le rialú gníomhaíochtaí núicléacha sa Fhrainc. Cosúil leis an stáisiún núicléach Wylfa sa bhliain 2006, an cuspóir a bhí le cuairteanna an RPII ná a chinntiú go bhfuil an RPII ábalta comhairle bheacht chuimsitheach chun dáta a sholáthar don Rialtas ar raon leathan saincheistean maidir le cúrsaí núicléacha.

Mar chuid den chuairt ar Flamanville chuathas ar thuras mórtimpeall na n-imoibreoirí reatha chomh maith leis an suíomh áit a bhfuil ceann den dá Imoibreoir Bhrúcháiríthe (IB) nua atá á dtógáil faoi láthair agus a bhfuil sé beartaithe iad a bheith i bhfeidhm sa bhliain 2012. Tá an IB nua eile atá á thógáil faoi láthair sa Fhionlainn. Tá an IB ar cheann de na dearthaí imoibreora a bhfuiltear á mbreithniú don RA. Ar an gcúis seo bhí an chuairt ar an suíomh seo an-úsáideach, a raibh plé maidir le tréithe sábháilteachta an IB mar chuid de.

Déanann stáisiún athphróiseála La Hague athphróiseáil ar bhreosla spionta ó stáisiún núicléacha na Fraince, chomh maith le háiteanna thar lear. Tá stáisiún La Hague éagsúil le Sellafield sa mhéid nach bhfuil aon athphróiseáil breosla Magnox in La Hague agus is beag stóráil a dhéantar ann ar dhramhaíl leachtach radaighníomhach ardleibhéil (DAL). A luaithe is a ghintear í, déantar DAL a ionchorprú i ngloine (próiseas ar a dtugtar gloiniú) agus a stóráil. Tá cainníocht na dramhaíola leagáide ó dhíchoimisiúnú ar shaoráidí as feidhm i bhfad níos lú ná mar atá ag Sellafield. Mar chuid den chuairt, chonacthas na locháin ina stóráiltear breosla spionta agus roinnt saoráidí cóireála dramhaíola, go háirithe an stáisiún gloiniúcháin.

Seirbhísí Corparáideacha

Réamhrá

Cuimsíonn Seirbhísí Corparáideacha na seirbhísí tacaíochta uile a bhfuil gá leo d'fhonn an eagraíocht a rith go héifeachtach agus lena chinntiú go gcomhlíontar na rialacha agus na treoirlínte maidir le rialachas corparáideach. Tá liosta de roinnt de na nithe ar díol suntais iad a baineadh amach sa bhliain agus iad liostáilte de réir cheannuideil éagsúla na rannóg.

Rialachas Corparáideach

Leagtar amach sa Chód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit na ceanglais rialachais le haghaidh gach foras stáit neamhthráchtála, lena n-áirítear an RPII. Le linn 2007, lean an RPII ar aghaidh ag cur i bhfeidhm cheanglais an Chóid agus chuir i gcrích an chuir i bhfeidhm ar mholtai an athbhreithnithe maidir le feidhmíocht an Bhoird a rinneadh sa bhliain 2006.

Ag tús na bliana, ghlac an Bord le plean oibre bliantúil ag díriú ar pholasaí, straitéis, riosca agus príomh-shaincheisteanna oibríochtúla. San áireamh sa phlean seo bhí maoirseacht ar Phlean Gnó 2007 de réir Ráiteas Straitéise 2005-2007, bainistiú ar riosca de réir an pholasaí um bainistiú riosca, athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht an chórais um rialú ar airgeadas inmheánach agus bainistiú ar fheidhmíocht an Phríomhfheidhmeannaigh.

Ar na forbairtí ba shuntasai i rith na bliana bhí an faomhadh a rinne an Bord ar Lámhleabhar cuimsitheach ar Rialachas Corparáideach ag clúdach gach réimse den rialachas a dhéantar ar RPII lena n-áirítear stiúir ghnó an Bhoird, pleanáil straitéiseach agus ghnó, próisis oibríochtúla, bainistíocht riosca, iniúchadh agus tuairisciú, bainistiú agus rialú airgeadais agus caighdeán iompraíochta. Tacaíodh le tabhairt isteach an lámhleabhair le clár oiliúna do bhaill an Bhoird, do bhaill an choiste iniúchta agus don fhoireann shinsearach in RPII.

I mí Mheán Fómhair, chuir an Bord tús le hullmhú ar Phlean Straitéise nua don RPII a chlúdaíonn an tréimhse 2008-2010. Mar chuid den phróiseas seo rinneadh athbhreithniú cuimsitheach ar chur i bhfeidhm na straitéise roimhe sin, seisiún Boird a dhírigh go hiomlán ar an straitéis agus suirbhéanna i measc príomhpháirtithe leasmhara agus na foirne, chomh maith le roinnt ceardlann. Tá Plean Straitéise nua an RPII ar fáil ar shuíomh gréasáin an RPII.

Airgeadas

B'ionann ioncam an RPII sa bhliain 2007 agus €6.816m a bhí comhdhéanta de dheontas de €3.571m chun críocha reatha, deontas infhaighte de €1.416m chun críocha pinsean a éilítear faoi FRS 17, agus airgead a tuilleadh, arb ionann é agus €1.282m, a fuarthas ó mhuirir ceadúnais, ó dhearbhu táirge, ó thomhas radóin agus ó sheirbhísí eile maille le €0.547 ó dheontas caipitil amúchta don bhliain.

De bhreis air sin fuair an RPII deontas caipitil de €0.400m don uasghrádú ar a threalamh monatóireachta. Sháraigh caiteachas don bhliain an t-ioncam faoi €0.107m.

Comhlíonann an RPII gach rialachán soláthair agus tá nósanna imeachta i bhfeidhm aici lena chinntiú go n-íoctar sonraisc laistigh de na teorainneacha ama atá sainithe orthu nó laistigh den teorainn ama reachtúil mura bhfuil tréimhse sonraithe orthu.

Seirbhísí Airgeadais

Leanadh ar aghaidh le hobair le linn 2007 d'fhonn cuíchóirí agus nuachóirí a dhéanamh ar shocruithe bainistíochta airgeadais san RPII. Tugadh cuireadh chun tairisceana do chuideachtaí iomchuí córas bogearraí airgeadais nua a sholáthar don RPII. Bronnadh an conradh i dtreo dheireadh na bliana ag féachaint leis an gcóras nua a chur i bhfeidhm sa bhliain 2008.

Íoc Pras Cuntas

Tháinig an tAcht um Íoc Pras Cuntas i bhfeidhm ar an 2 Eanáir 1998. Tá an RPII faoi raon an Acha. Seo a leanas cuntas ar chleachtais íocaíochta an RPII don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2007.

Tá sé ina pholasaí ag an RPII a chinntiú go n-íoctar gach sonras go pras. Áiríonn córas um rialú inmheánach na heagraíochta rialuithe cuntasíochta agus ríomhaire lena chinntiú go sainiúitear sonraisc agus conarthaí atá le híoc laistigh den amscála arna fhorordú faoin Acht. Cuireann rannóg na gcuntas tuairisc ar fáil a shainiúitear sonraisc atá fós gan íoc agus déantar athbhreithniú ar an tuairisc seo go rialta.

Bhí cúig íocaíocht dhéanacha ann dar luach níos mó ná €317 le linn 2007 agus sháraigh siad sin an dáta dlite íocaíochta faoi 40 lá ar an meán. B'ionann iomlán na n-íocaíochtaí seo agus €10,284.

Acmhainní Daonna

Le linn na bliana, cuireadh i gcrích dhá áis eolais don fhoireann – Lámhleabhar an Fhostaí, agus suíomh inlín AD. Cuireann an dá uirlis seo eolas chun dáta ar fáil don fhoireann agus raon seirbhís a bhaineann lena gcoinníollacha fostaíochta.

Forbraíocht Clár Croí-scileanna don fhoireann uile a chuimsíonn bun-oiliúint ar chóir í a chur ar fáil don fhoireann go léir ar bhonn rialta. Áiríonn an clár seo raon scileanna TF, oiliúint sláinte agus sábháilteachta, seirbhísí don chustaiméir agus scileanna oibre foirne. Toisc go ndearna AD lárú ar an gClár Croí-scileanna cuirtear feabhas sa bhreis ar éifeachtacht agus ar chostéifeachtacht sholáthar na hoiliúna.

Rinneadh Suirbhé Timpeallacha ó Thaobh Dhearcadh na Foirne sa bhliain 2007 mar shuirbhé leantach i ndiaidh an tsuirbhé a rinneadh sa bhliain 2004 díreach sular tugadh isteach Córas Bainistíochta agus Forbartha Feidhmíochta (CBFF) san RPII. Leag torthaí shuirbhé 2007 béim ar an tionchar suntasach dearfach a bhí ag an CBFF agus an cuar suas tríd is tríd a bhí ag baint le nach mór gach gné den bhainistíocht agus den chleachtas AD a cuimsíodh sa suirbhé, nuair a cuireadh i gcomparáid é leis an suirbhé a rinneadh roimhe sin sa bhliain 2004.

Fuarthas sa suirbhé seo freisin uas-scór de 100% de na freagróirí a chreid go raibh an timpeallacht oibre san RPII ina thimpeallacht chairdiúil chomhoibritheach, agus os cionn 60% a chreid gur sháraigh sin na gnáthriachtanais nó é a bheith eisceachtúil.

An Fhoireann

Cuireadh isteach le tamall anuas ar iarrachtaí feabhas a chur ar éifeacht agus ar thíosacht na heagraíochta toisc nach bhfuil dóthain soláthair foirne ann, go háirithe i réimse an riaracháin. Toisc an easnaimh foirne riaracháin bíonn ar an bhfoireann eolaíochta méid suntasach tascanna riaracháin a dhéanamh agus ní maith an úsáid i seo ar an acmhainn eolaíochta. Cuireadh aighneacht shonrach faoi bhráid an RCORA sa bhliain 2006 ag lorg faofa le haghaidh tuilleadh foirne agus bhí toradh air sin i mí an Mhárta 2008. D'fhonn tréimhsí gnóthacha riaracháin a sháru, le comhoibriú iomlán na foirne, fostaíodh roinnt foirne gníomhaireachta ar bhonn gearrthéarmach le linn 2007.

Comhionannas

Tá an RPII tiomanta do pholasaí comhdheideanna i ngach gné dá ghníomhaíochtaí. Dírtear go háirithe ar chomhionannas san earcaíocht, i gcoinníollacha fostaíochta agus i rochtain ar ardú céime, ar oiliúint agus ar fhorbairt gairme. Aithníonn an RPII go bhfuil socrúithe oibre solúbtha ina ghné thábhachtach den pholasaí comhionannais agus tá scéimeanna i bhfeidhm ag an eagraíocht amhail fleisc-am, saoire le haghaidh staidéir, sos gairme agus postroinnt. Le linn 2007 rinneadh athbhreithniú ar na Scéimeanna Uaireanta Oibre Solúbtha agus Postroinnte agus mionathraíodh iad lena chinntiú go raibh níos mó deiseanna ann don fhoireann agus ag an am céanna gur coinníodh éifeachtacht an ghnó. Faoi láthair, baineann 13 bhall foirne leas as postroinnt agus mar sin is féidir leo cothromaíocht a bhaint amach idir a saol oibre agus a saol pearsanta. Leanadh ar aghaidh in obair na heagraíochta ag comhlíonadh an Achta um Míchumas go háirithe i gcás rochtana, lena n-áirítear athdhearadh ar shuíomh gréasáin an RPII agus athbhreithniú ar rochtain fhisiceach ar an bhfoirgneamh.

Comhpháirtíocht

Leanadh ar aghaidh leis an gcomhpháirtíocht ar an láthair oibre san RPII le linn 2007 mar ar tháinig an Coiste Comhpháirtíochta le chéile deich n-uaire. An aidhm atá ag an gComhpháirtíocht ná feabhas a chur ar an timpeallacht oibre, ar tháirgeacht agus ar bharr feabhais na seirbhíse ach fóram a sholáthar le haghaidh roinnt eolais, comhairliúcháin agus fadhbréitigh. I measc na saincheisteanna ar déileáladh leo le linn 2007 bhí:

- Lámhleabhar an Fhostaí;
- An plean gníomhaíochta le haghaidh deimhniú feidhmíochta faoi I dTreo 2016;
- Comhtháthú ar chórais CBFF agus Acmhainní Daonna;
- Athbhreithniú ar théarmaí tagartha le haghaidh Comhpháirtíochta agus oiliúint do bhaill na gcoistí;
- Polasaí ar shaincheisteanna eolaíocht bhunaithe;
- Inbhuaine comhshaoil;
- Córas a fheidhmiú d'fhoireann lasmuigh d'uaireanta oibre caighdeánacha;
- Ríomh-obair, agus;
- Athbhreithniú ar uaireanta oibre solúbtha.

I dTreo 2016

Cuireadh dhá thuarascáil ag leagan amach dul chun cinn an RPII le linn 2007 maidir lena Phlean Gníomhaíochta faoin gComhaontas Náisiúnta "I dTreo 2016", faoi bhráid na Ráoinne Comhshaoil, Oidhreacht agus Údaráis Áitiúil, i mí an Mhárta agus i mí na Nollag. Thug an Roinn faomhadh iomlán don dá thuarascáil, agus thug sí aitheantas don dul chun cinn suntasach a rinne an RPII, ar fud raon saincheisteanna, agus iad ag cur chlár oibre nuachóirithe an Rialtais i bhfeidhm.

Sláinte agus Sábháilteacht

Le linn 2007, bhí béim níos mó ar shábháilteacht san oifig agus ar oiliúint shábháilteachta. Forbraíodh croíchlár oiliúna a sholáthraigh do ghnáthsheachadadh na hoiliúna sláinte agus sábháilteachta don fhoireann go léir. Forbraíodh cúrsa oiliúna ar shábháilteacht san oifig inti le haghaidh seachadta don fhoireann go léir. Ní raibh aon shaincheisteanna suntasacha ann maidir le sláinte agus sábháilteacht le linn na bliana.

Éifeachtúlacht Fuinnimh

Tugadh roinnt tionscnamh nua ag díriú ar fhuinneamh a shábháil faoi bhráid le linn 2007. Ba é an beart leis an tionchar is suntasaí ná an laghdú de 1 as 3 ar líon na bhfeadán fluaraiseach in úsáid sna hoifigí. Is ionann an fuinneamh a mheastar a shábhálfar agus beagnach trí thona dhé-ocsaíd charbóin sa bhliain.

Cuireadh isteach gléas fótachóipeála/printéir nua go luath sa bhliain 2007 agus socraíodh é sa dóigh is go gcuirfeadh sé éifeachtúlacht in ídiú páipéir chun cinn.

Seirbhís den Scoth do Chustaiméirí

Tá an RPII tiomanta soláthar seirbhíse den scoth a bheith ann do gach duine dá chustaiméirí ar fud raon iomlán a ghníomhaíochtaí. Chun a chinntiú go gcothaítear an tiomantas seo ar fud na heagraíochta, forbraíodh cúrsa oiliúna i seirbhís do chustaiméirí agus soláthraíodh oiliúint don fhoireann go léir.

Rinne an grúpa atá ag RPII ar Sheirbhís den Scoth do Chustaiméirí (SSC) athbhreithniú d'fhonn measúnú a dhéanamh ar an dul chun cinn ar chur i bhfeidhm na mbeart a saináithníodh sa Phlean Gníomhaíochta SSC. I mí Dheireadh Fómhair, scaipeadh Cairt um Sheirbhís do Chustaiméirí ar gach custaiméir. Cuireadh an Chairt ar fáil freisin mar phóstaer agus cuireadh é in airde ag príomhphointí ar fud na n-oifigí.

Tháinig deireadh le téarma oifige an ghrúpa oibre SSC reatha i mí Iúil agus ceapadh grúpa nua. Chuir an grúpa seo tús le hobair ar shuirbhé sástachta leis an tseirbhís do chustaiméirí agus beidh sé sin ina thagamharc d'fheabhsúcháin amach anseo ar fheidhmíocht. Tá sé beartaithe go mbeidh suirbhé déanta i measc na gcustaiméirí uile go luath sa bhliain 2008.

Radaíocht Neamhianaithe

I mí an Mhárta 2006, d'fhaomh an Rialtas Meamram a chuir an tAire Cumarsáide, Mara agus Acmhainní Nádúrtha síos ar chlár ag leagan amach an chaoi a bhféadfadh an Rialtas dul i ngleic leis na moltaí a rinne Coiste Idir-rannach ar Éifeachtaí Sláinte na Réimsí Leictreamhaighnéadacha (CIR). Bhí moltaí an CIR bunaithe ar mholtaí an tSainghrúpa Chomhairligh ar éifeachtaí sláinte na réimsí leictreamhaighnéadacha a chuir an CIR ar bun. Mar chuid dá chinneadh, d'aontaigh an Rialtas go méadófaí sainchúram an RPII le go gcuimseodh sé gach gné den radaíocht neamhianaithe (RNI) agus go gcuirfí dóthain acmhainní ar fáil don RPII an obair sin a chur i gcrích. Táthar le sainchúram nua an RPII a leagan amach sa Mheamram a chuirfidh an tAire Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil faoi bhráid an Rialtais in am trátha.

Sa mhéid nach bhfuil aon saineolas ag an RPII i ndáil leis an CIR, chuir Bord an RPII Tascghrúpa ar bun ar a bhfuil saineolaithe seachtracha, lena n-áirítear saineolaithe idirnáisiúnta CIR le breithniú a dhéanamh ar mholtaí an CIR agus an tSainghrúpa Chomhairligh agus comhairle a chur air i ndáil le sainchúram an CIR don RPII agus na hacmhainní riachtanacha comhfhreagracha.

Cuireadh i gcrích tuarascáil an Tascghrúpa i dtreo dheireadh na bliana. Leagann sé amach sainchúram i ndáil leis an CIR a bhraitheann an Tascghrúpa atá iomchuí don RPII, tá moltaí ann maidir leis an gcaoi ar chóir don RPII an sainchúram a sheachadadh, lena n-áirítear plean

feidhmiúcháin a chuimsíonn na trí bliana tosaigh d'oibríocht agus sonraíonn sé na hacmhainní a bhfuil gá leo d'fhonn an sainchúram a chur i bhfeidhm. D'fhaomh an Bord an tuarascáil agus seoladh ar aghaidh í chuig an Aire agus chuig an RCORA le breithniú le linn fhorbairt an dara Meamram atá le cur faoi bhráid an Rialtais.

Teicneolaíochtaí Cumarsáide Faisnéise

Braitheann Seirbhísí Saotharlainne Comhshaoil, Radóin agus Dáileogmhéadrachta an RPII go mór ar chórais bhunachair shonraí shaincheaptha. Sa bhliain 2007, tionscnaíodh tionscadal chun na córais bhunachair shonraí a fhorbairt ina n-ardán nua-aimseartha atá tacaíthe go hiomlán, chun a n-éifeachtúlacht leanúnach a chinntiú sa todhchaí. Baineadh amach ascnamh na seirbhísí saotharlainne comhshaoil agus radóin go dtí an ardán le linn 2007 agus leanfaidh an córas dáileogmhéadrachta orthu le linn 2008.

Rinneadh roinnt uasghrádaithe ar chrua-earraí le linn 2007, leis an mbéim ar athshlánú anachaine. Uasghrádaíodh freastalaithe lárnacha an RPII agus cuireadh gnáthaimh i bhfeidhm chun feabhas a chur ar an luas ag ar féidir iad a athshlánú má theipeann orthu. Tugadh freastalaithe nua, le háiseanna athshlánaithe anachaine feabhsaithe, isteach chomh maith chun tacaíocht a thabhairt do Líonra Náisiúnta Monatóireachta Radaíochta an RPII. Ar aon dul leis an ngnáthchlár uasghrádaithe, rinneadh 25% de na cruu-earraí deisce a athsholáthar.

Bainistíocht Taifead

Táthar ag athbhreithniú agus ag forbairt an chórais um bainistíocht taifead, a seoladh sa bhliain 2005, go leanúnach. Rinne saineolaithe seachtracha iniúchadh ar an gcóras go luath sa bhliain. D'aibhsigh na torthaí bealaí inar féidir feabhas a chur ar an gcóras, go háirithe maidir le taifid rúnda agus ríthábhachtacha. Rinneadh roinnt athruithe beaga ar an bpolasaí agus na gnáthaimh um bainistíocht taifead agus forbraíodh clár athnuachana oiliúna don fhoireann go léir.

Leabharlann

B'éifeachtúlacht costais agus éifeachtúlacht seirbhíse na príomhphointí fócais le haghaidh 2007. San áireamh leo seo bhí dlúthmhonatóireacht ar an tseirbhís gearrthóg nuachta agus athbhreithniú ar shintíúis agus stoc na leabharlainne chun a chinntiú go bhfuil caiteachas ag teacht le riachtanais fhoireann an RPII.

Cumarsáid

Ceann de na tosaíochtaí straitéiseacha don RPII ná eolas agus comhairle a sholáthar do phobal na hÉireann maidir leis na héifeachtaí dochracha a bhaineann le bheith faoi lé radaíocht ianaithe. Chuathas i mbun raon gníomhaíochtaí cumarsáide i rith na bliana d'fhonn an tosaíocht seo a bhaint amach agus obair an RPII a chur chun cinn trí na meáin, imeachtaí, trí fhógraíocht, shuíomh gréasáin an RPII, trí comhairle Shaorfhóin Radóin a sholáthar agus trí roinnt foilseachán.

Tá ról suntasach ag na meáin i scaipeadh eolais agus i dtuairisciú ar shaincheisteanna a bhaineann le cosaint raideolaíoch a mbeadh cúis inní ag an bpobal ina leith. Eisíodh preasráitis maidir le mórimeachtaí an RPII agus baineadh feidhm as fógraíocht ar an raidió áitiúil chun feasacht a spreagadh maidir le radón i Limistéir Ard-radóin. Lean na meáin ag cur spéise i gcúrsaí i rith na bliana agus ghlac an fhoireann páirt i dtuairim is 30 clár teilifíse agus raidió ar fud na tíre. Mar thoradh air seo bhí clúdach fairsing ann ar ghníomhaíochtaí, go háirithe i ndáil le gás radóin.

I mí an Mheithimh, ghlac breis is 200 toscaire – fisicithe leighis d'fhormhór – páirt i seimineár arna óstáil ag an RPII i gcomhar le Cumann na nEolaithe Fisiceacha sa Leigheas, maidir le moltaí nua an ICRP.

Is acmhainn thábhachtach suíomh gréasáin an RPII (www.rpii.ie) áit a bhfuil eolas i ndáil leis an eagraíocht agus a gníomhaíochtaí ar fáil agus rinneadh rochtain air, ar an meán, 3800 uair gach mí le linn na bliana (sin 3,800 cuairteoir ar leith). Taifeadadh 6700 cuairteoir ar leith i mí Mheán Fómhair tar éis don RPII preasráiteas a eisiúint i ndáil leis an luach foircneach radón a aimsíodh i Mala, Co. Chorcaí. Ar na rannóga is coitianta den suíomh ar tugadh cuairt orthu bhí eolas ar radón, foilseacháin, preaseisiúintí, tomhais ráta na gámadháileoige beo agus eolas maidir le planáil éigeandála. Le linn na bliana, cuireadh tús le hobair ar thionscadal forbartha an tsuimh ghréasáin le hathbhreithniú straitéiseach ar shuíomh gréasáin an RPII. Cuirfidh an suíomh gréasáin nua bealach ar fáil trínar féidir cumarsáid níos fearr a dhéanamh le húsáideoirí agus tá sé beartaithe é a bheith i gcrích sa bhliain 2008.

Mar aitheantas ar an tábhacht a bhaineann le cumarsáid i ról comhairleach an RPII, rinneadh iniúchadh cumarsáide i rith na bliana d'fhonn scrúdú a dhéanamh ar mheicníochtaí agus ar phróisis inmheánacha atá i bhfeidhm chun cumarsáid sheachtrach a ghiniúint agus a sheachadadh. Mar thoradh ar an iniúchadh rinneadh roinnt moltaí, agus cuireadh na moltaí go léir sin i bhfeidhm, seachas na moltaí a éileodh breis acmhainní fóirne.

I mí Dheireadh Fómhair, thug an RPII cuireadh chun tairisceana, trí mheán shuíomh gréasáin eTenders an Rialtais, do shainchomhairleoirí caidrimh phoiblí atá cáilithe go hiomchuí, oibriú leis an RPII don tréimhse 2008 go 2012. Tar éis próiseas meastóireachta, lena n-áirítear agallamh, bronnadh an conradh i mí na Nollag.

Ghlac saineolaithe eolaíochta an RPII páirt i gcomhdhálacha agus i seimineáir go rialta, ar bhonn náisiúnta agus idirnáisiúnta araon, agus chuir sé aoichainteoirí ar fáil do chruinnithe poiblí agus do chúrsaí speisialtachta do raon leathan grúpaí agus foras gairmiúil éagsúil.

Foilseacháin

Rinneadh leasú agus athbhreithniú ar an leabhráin eolais maidir le radón i dtithe cónaithe agus ar an láthair oibre lena chinntiú go raibh siad cothrom le dáta agus gur chloígh siad leis an riachtanas iad a bheith i “mBéarla simplí inléite”. De bhreis air sin, foilsíodh leabhrán eolais nua ar Radón in Uisce Óil agus foilsíodh nótaí teorach leasaithe ar dhaoine a bheith faoi lé radaíochta i láithreacha oibre faoi thalamh. Tá foilseacháin uile an RPII ar fáil saor in aisce ar www.rpii.ie.

Tuairiscí an RPII

Radioactivity monitoring of the Irish environment 2003-2005.
RPII-07/01.

Visit of the Radiological Protection Institute of Ireland to the Wylfa nuclear power plant. RPII-07/02.

Radioactivity monitoring of the Irish environment 2006.
RPII-07/03.

Radon in drinking water (leabhrán eolais).

Radon in homes (leabhrán eolais – leasaithe).

Radon in workplaces (leabhrán eolais – leasaithe).

Nótaí Treorach

Radon in Underground Workplaces – Guidance Notes for Employers.

Páipéir Eolaíochta

Colgan, P.A., Synnott, H., Fenton, D. 2007 Individual and collective doses from cosmic radiation in Ireland. *Radiation Protection Dosimetry*, 123 (4), lgh426 – 434.

Jones, D.G., Kershaw, P.J., McMahon, C.A. *, Milodowski, A.E., Murray, M. *, Hunt, G.J. 2007 Changing patterns of radionuclide distribution in Irish Sea subtidal sediments. *Journal of Environmental Radioactivity*, 96, (1-3), July-September 2007, lgh63-74.

Organo, C. *, Murphy, P. 2007 The Castleisland radon survey – follow-up to the discovery of a house with extremely high radon concentrations in County Kerry (SW Ireland). *Journal of Radiological Protection*, 27, June 2007. lgh275–285.

Synnott, H., Colgan, P.A., Hanley, O. Fenton, D. 2007 The effectiveness of radon remediation in Irish schools. *Health Physics*, 92(1), lgh50-57.

Ailt Ghinearálta

Colgan, P.A. Encouragement and enforcement – has the time come to legislate? Presented at: Radon risk – time for more effective action. IBC Global Conferences, London, 29 and 30 January 2007. www.ibcglobal.com

Duffy, J., Madden, J. Analysis of a radiological incident (case N° 22): Retrieval of a fire damaged gauge containing a radioactive source in Ireland. *European Alara Newsletter*, 21, October 2007. p. 6.

Fenton, D. Radon gas – a noble gas that's not so noble. *IMPACT News*, October 2007.

* Foireann an RPII i gcomhar le húdair eile.

Baill an Bhoird

Tháinig an Bord le chéile ocht n-uaire le linn na bliana. Tá an líon cruinnithe ar fhreastail gach ball boird orthu le linn na bliana léirithe thíos, an líon idir lúibíní ag léiriú líon na gcruinnithe a raibh an ball sin i dteideal freastal orthu. Chomh maith leis sin, i gcás seisear ball a ainmníodh le go gceapadh eagraíocht ar leith iad chuig an mBord, tá ainm na heagraíochta i gceist ann.

Cathaoirleach

An tOllamh Eugene Kennedy 8 (8)

Fionnuala Barker, Uasal (a Ceapadh 21 Bealtaine 2007) 4 (5)

An Dr Lesley Malone (d'éag an téarma 17 Aibreán 2007)
Cumann Leigheas Núicléach na hÉireann 3 (3)

An tUasal Gregory Burke (D'éag an téarma 17 Aibreán 2007)
Institiúid Eolaíochta agus Teicneolaíocht Bia na hÉireann 3 (3)

An tOllamh Kieran Byrne (D'éirigh as 31 Lúnasa 2007) 0 (5)

An Dr Patrick Connellan
An Chomhairle Fiaclóireachta 6 (8)

An tUasal James Fitzmaurice
(D'éag an téarma 17 Aibreán,
Ath-ceaptha 23 Meán Fómhair 2007) 5 (5)

An tUasal Patrick Gilligan
Cumann na nEolaithe Fisiceacha sa Leigheas 8 (8)

An Dr Michael Hurley
Comhairle na nDochtúirí Leighis 6 (8)

An Dr Kevin Kelleher (a Ceapadh 24 Meán Fómhair 2007)
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte 2 (2)

An Dr Niall McEniff (a Ceapadh 26 Márta 2007)
Dámh na Raideolaithe, Coláiste Ríoga na Máinlianna in Éirinn 3 (6)

Darina Muckian, Uasal 8 (8)

Adi Roche, Uasal 6 (8)

An tUasal Francis J Turvey 7 (8)

B'ionann an méid iomlán a caitheadh ar luach saothair agus ar speansais an Bhoird le linn 2007 agus €89,760.

Ballraíocht Choiste Iniúchta an Bhoird:

Cathaoirleach: **An Dr Tony Connellan**

An tUasal James Fitzmaurice

An tUasal Patrick Gilligan

Téarma oifige: 8 Samhain 2006 go 7 Samhain 2009.

1 An tOllamh Eugene Kennedy Cathaoirleach
Ceapadh an tOllamh Kennedy mar Chathaoirleach an Bhoird sa bhliain 2006, agus bhí sé ina Ollamh le Fisic in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath le 20 bliain anuas agus tá sé faoi láthair ina Leas-Uachtarán taighde. Ceapadh é ina Chomhalta den Institiúid Fisice sa bhliain 1987 agus ina bhall d'Acadamh Ríoga na hÉireann sa bhliain 2004. Tá cáil idirnáisiúnta air toisc a thaighde ar chúrsaí fisice adamhaí agus plasma, tá roinnt mhaith saothar foilsithe aige agus bhí sé ina bhall den iliomad bord náisiúnta agus idirnáisiúnta.

2 Fionnuala Barker, Uasal
Ceapadh Fionnuala Barker ar an mBord sa bhliain 2007. Is Príomh-Fhisiceoir í in Ospidéal Naomh Lúcas, Baile Átha Cliath, ag soláthar saíneolas fhisic mhíochaine i réimsí na míochaine núicléach agus cosaint radaíochta. Is iar-Rúnaí í de Chumann Leigheas Núicléach na hÉireann agus iar-Chathaoirleach de Chumann na nEolaithe Fisiceacha sa Leigheas.

3 An Dr Patrick Connellan
Ceapadh an Dr Connellan ar an mBord sa bhliain 1992. Tá sé ina Chathaoirleach ar Choiste Iniúchta an RPII. Is iarbhall é den Bhord Iarchéimithe Leighis agus Fiaclóireachta agus tá sé ina Chathaoirleach ar Choiste Creidiúnaithe an Oideachais Leanúnaigh Fiaclóirachta agus ar an mBord Fiaclóireachta. Bronnadh Comhaltacht air le déanaí le Coláiste Idirnáisiúnta na bhFiaclóirí.

4 James Fitzmaurice

Ceapadh James Fitzmaurice ar an mBord sa bhliain 2002. Tá sé ina Stiúrthóir Bainisteoireachta ar an Bradan Group – foilsitheoir ar pháipéir áitiúla i gCill Mhantáin, i gCill Dara agus i gCeatharlach, chomh maith leis an Public Sector Times. Is iar-Chathaoirleach é ar ISME agus Uachtarán ar Chumann Lucht Tráchtála Bhíre Chualann. Tá sé ina Chathaoirleach ar na Irish e-Government Awards and Centres of Excellence. Bhí sé ina bhall de thascfhórsaí éagsúla rialtais do ghnóthaí beaga agus tá sé ina bhall faoi láthair ar Choiste Polasáí Straitéise Chomhairle Contae Chill Mhantáin um Chomhshaoil agus Dhramhaíl. Bhí sé ina Chathaoirleach ar Choiste Comhairle an RPII um Chaidrimh Phoiblí.

5 Patrick Gilligan

Ceapadh Patrick Gilligan ar an mBord sa bhliain 2006. Tá sé ina Príomh-Fhísiceoir ag soláthar seirbhísí cosanta radaíochta agus fisice Leighis in Ospidéal Príobháideach an Mater. Bhí sé ina Chathaoirleach tráth ar Chumann na nEolaíochtaí Fisiceacha sa Leigheas agus ina bhall de Choiste um Radaíocht Ianaíoch Chomhairle na nDochtúirí Leighis.

6 An Dr Michael Hurley

Ceapadh an Dr Hurley ar na mBord sa bhliain 2005. Tá sé ina Raideolaí Comhairleach in Ospidéal Ollscoile Chorcaí. Is ball Boird é de Chomhairle Dhochtúirí Leighis na hÉiríe agus tá sé ina Chathaoirleach ar Choiste um Radaíocht Ianaíoch Chomhairle na nDochtúirí Leighis.

An Dr Kevin Kelleher (gan pictiúr)

Ceapadh an Dr. Kelleher ar an mBord sa bhliain 2007. Tá sé ina Stiúrthóir Náisiúnta Cúnta de Shláinte an Daonra – Cosaint Shláinte, ag bainistiú sheirbhísí sláinte poiblí don FSS. Tá suim mhór aige i dtionchar an chomhshaoil ar shláinte an duine.

7 An Dr Niall McEniff

Ceapadh an Dr McEniff ar an mBord sa bhliain 2007. Is comhalta boird é de Dhámh na Raideolaithe i gColáiste Ríoga na Máinlianna in Éirinn. Ceapadh é mar raideolaí comhairleach in Ospidéal Naomh Séamas sa bhliain 1997. Tá sainsuim aige i raideolaíocht idirghabhálach.

8 Darina Muckian

Ceapadh Darina Muckian ar an mBord sa bhliain 1997. Is céimí Fisice í le breis is deich mbliana taithí innealtóireachta aici i leictreonaic agus i dtionscail bogearraí agus rinne sí stocaireacht maidir le saincheistanna comhshaoil.

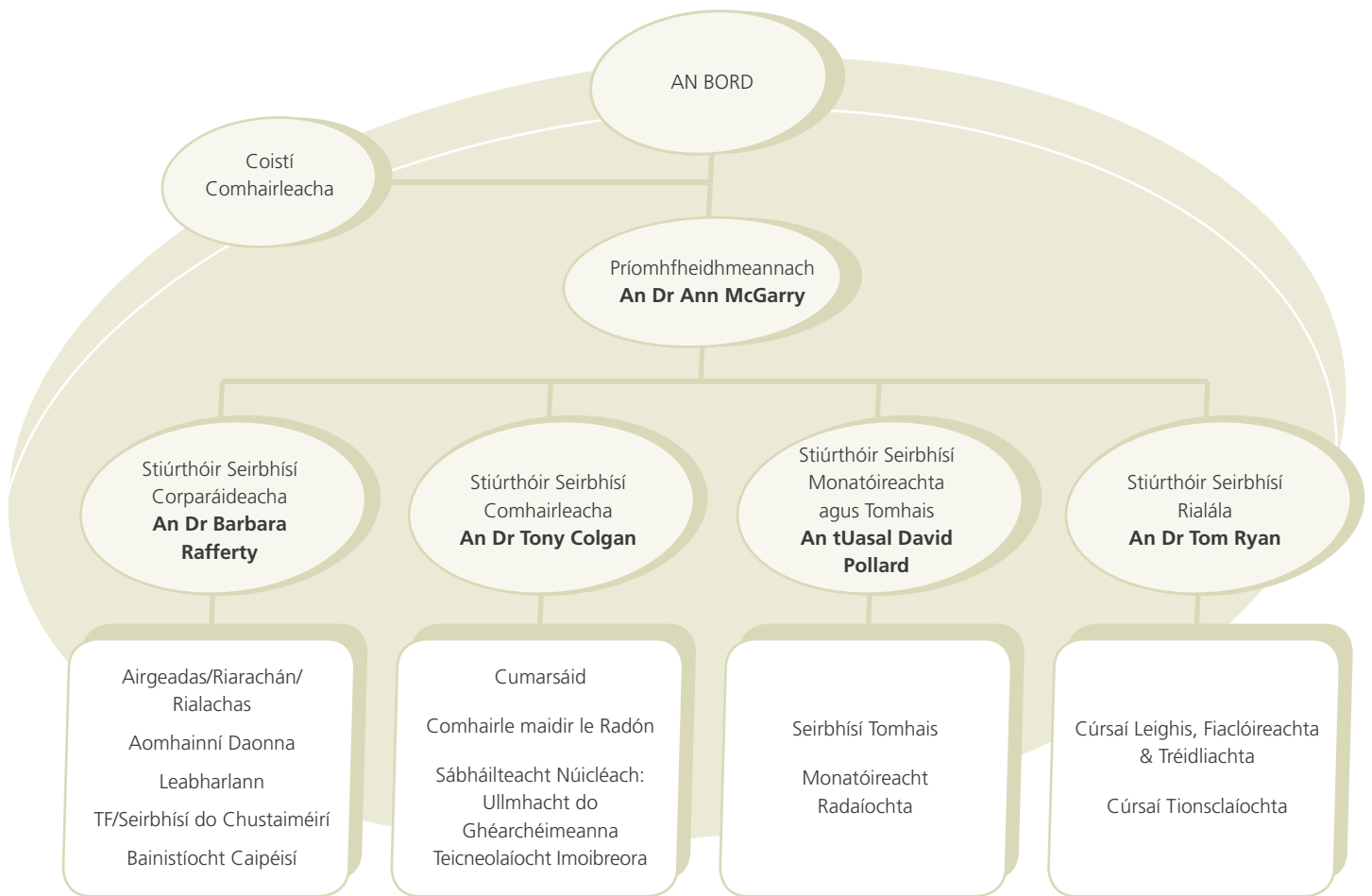
9 Adi Roche

Ceapadh Adi Roche ar an mBord sa bhliain 1997. Chuir sí ar bun an tionscadal Chernobyl Children's Project International agus d'oibrigh sí le 16 bliana anuas chun cúnamh daonnúil a thabhairt do leanaí sa Bhealarúis, Iarthar na Rúise agus sa Úcráin. Is Stiúrthóir feidhmeach í den Chernobyl Children's Project.

10 Francis J. Turvey

Ceapadh an tUasal Turvey ar an mBord sa bhliain 2001. Is iar-Phríomhfheidhmeannach é de chuid an RPII agus ó d'imigh sé ar scor bhí sé ag obair mar innealtóir comhairleach i réimsí na cosanta raideolaíochta agus na sábháilteachta núicléiche. Is innealtóir Cairte é agus Comhalta ar roinnt eagraíochtaí gairmiúla lena n-áirítear Acadamh Innealtóireachta na hÉiríe, Institiúid Innealtóirí na hÉiríe agus an Institiúid Fisice. Tá Teastas Trádála Seirbhíse aige ón UK Board of Trade Certificate of Service mar Innealtóir den Chéad Ghrád i gCabhlach na gCeannaithe.

Struchtúr na Foirne

An Dr Ann McGarry
Príomhfheidhmeannach

An tUasal David Pollard
Stíúrthóir Seirbhísí
Monatóireachta
agus Tomhais

An Dr Barbara Rafferty
Stíúrthóir Seirbhísí
Corparáideacha

An Dr Tony Colgan
Stíúrthóir Seirbhísí
Comhairleacha

An Dr Tom Ryan
Stíúrthóir
Seirbhísí Rialála

Coistí Comhairleacha

Coiste Comhairleach um Radaíocht Chomhshaoil

Cuireann an Coiste seo comhairle ar fáil don Bhord maidir le radaighníomhaíocht sa chomhshaoil.

Cathaoirleach An tUasal Gregory Burke

An Dr Tony Colgan

An tUasal David Fenton

An tUasal Dermot Howett

An tOllamh Ian R. McAulay

An Dr Ann McGarry

An tOllamh James P. McLaughlin

An tOllamh Peter I. Mitchell

Rúnaí Eolaíochta Stephanie Long, Uasal

Darina Muckian, Uasal

An Dr Geraldine O'Reilly

An tUasal David Pollard

An Dr Barbara Rafferty

An tUasal William Reville

Adi Roche, Uasal

An tOllamh Philip Walton

Coiste Comhairleach um Radaíocht Leighis

Cuireann an Coiste Comhairleach seo comhairle ar an mBord maidir leis na húsáidí a baintear as radaíocht ianaithe i gcúrsaí leighis agus fiaclóireachta.

Cathaoirleach An Dr George Duffy

Fionnuala Barker, Uasal

An Dr David Clarke

Mary Coffey, Uasal

An Dr Stephen Fennell

An tUasal David Fenton

An tUasal Christopher Hone

An tUasal Dermot Howett

An Dr Lynn Johnson

An Dr Pat Kenny

Rúnaí Eolaíochta Tanya Kenny, Uasal

An Dr Brendan McClean

An Dr Mark McEntee

An Dr Ann McGarry

An Dr Lesley Malone

An Dr Michael Moriarty

An Dr Geraldine O'Reilly

An tOllamh Wil van der Putten

An Dr Tom Ryan

An Dr Stephen Skehan

Coiste Comhairleach Cumarsáide

Cuireann an Coiste seo comhairle ar fáil maidir le caidreamh poiblí.

Cathaoirleach An tUasal James Fitzmaurice

Fionnuala Barker, Uasal

An Dr Tony Colgan

Marie Kelly, Uasal

An Dr Ann McGarry

Foireann an RPII 2007

Foireann an RPII 2007

Isabella Bolger	Emily Clarke	Olivia Cluskey	Tony Colgan
Ashley Curran	Lorraine Currivan	Noeleen Cunningham	David Dawson
Lucy Doody	Jarlath Duffy	Mary Fegan	Stephen Fennell
David Fenton	Paul Fitzgerald	Nancy French	Teresa Grant
Glenda Griffin	Suzanne Griffiths	Olwyn Hanley	Eileen Hayden
Christopher Hone	Dermot Howett	Kevin Kelleher	Marie Kelly
Tanya Kenny	Stephanie Long	Pamela Lennon	Jack Madden
Ciara Maguire	Leo Mc Kittrick	Ciara Mc Mahon	Ann McGarry
Paul McGinnity	Alison McIntyre	Roisin McNamee	Ailish Murphy
Michael Murray	Graham Mulvany	Mairin O'Colmain	John O'Grady
Catherine Organo	David Pollard	Sheila Powell	Barbara Rafferty
Ellen Rice	Tom Ryan	Catherine Scully	Killian Smith
Veronica Smith	Caroline Somers	Stephen Somerville	David Spain
Hugh Synnott	Rose Timmins	Sharon Wade	Jennie Wong

Ráitis Airgeadais

Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	34
Ráiteas maidir leis an gCóras um Rialú Inmheánach Airgeadais	35
Ráiteas maidir le Freagrachtaí na hInstitiúide	36
Ráiteas maidir le Polasaithe Cuntasaíochta	37
Cuntas loncaim agus Caiteachais	38
Ráiteas maidir leis na Gnóthachain agus na Caillteanais	39
Clár Comhardaithe	40
Nótaí ag Gabháil leis na Ráitis Airgeadais	41

Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

le cur i láthair Thithe an Oireachtais

Té ráitis airgeadais na hInstitiúide Éireannach um Chosaint Raideolaíoch don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2007 iniúchta agam faoin Acht um Chosaint Raideolaíoch, 1991.

Tá na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh faoi na beartais chuntasaíochta arna leagan amach sna ráitis, comhdhéanta den Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta, an Cuntas Ioncaim agus Caiteachais, an Ráiteas Gnóthachan agus Caillteanas Aitheanta Iomlán, an Clár Comhardaithe agus na nótaí gaolmhara.

Freagrachtaí na hInstitiúide agus an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste faoi Seach

Tá an Institiúid freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú de réir an Achte um Chosaint Raideolaíoch, 1991 agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntiú. Ullmhaíonn an Institiúid na ráitis airgeadais de réir Cleachtais Chuntasaíochta a nGlactar Leis go Coitianta in Éirinn. Tá freagrachtaí cuntasaíochta Chomhaltaí na hInstitiúide leagtha amach sa Ráiteas um Fhreagrachtaí na hInstitiúide.

Is é m'fhreagrachta ná na ráitis airgeadais a iniúchadh de réir cheanglas ábhartha dlí agus rialúcháin agus Caighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht (Ríocht Aontaithe agus Éire).

Tuairiscim mo thuairim maidir le cibé an dtugann na ráitis airgeadais léargas fíorcheart, de réir Cleachtais Chuntasaíochta a nGlactar Leis go Coitianta in Éirinn. Tuairiscim freisin cibé, dar liom, an raibh leabhair chuntais chúf coinnithe. Lena chois sin, deirim cibé an dtagann na ráitis airgeadais leis na leabhair chuntais.

Tuairiscim ar aon chás ábhartha nár feidhmíodh suimeanna airgid chun na gcríoch a bhí beartaithe nó sa chás nach leanann na hidirbhearta do na húdaráis a rialaíonn iad.

Tuairiscim freisin mura bhfuil an fhaisnéis agus na mínithe ar fad faighte agam agus atá riachtanach chun críocha m'iniúchta.

Scrúdaím an Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach Airgeadais le féachaint an léirítear ann gur chomhlíon an Institiúid an Cód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit agus tuairiscim ar aon chás ábhartha nach ndéanann sé amhlaidh, nó más rud é go bhfuil an ráiteas míthreorach nó nach dtagann sé le faisnéis eile atá ar eolas agam de bharr na ráitis airgeadais a bheith iniúchta agam. Ní cheanglaítear orm a bhreithniú cibé an gclúdaíonn an Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach Airgeadais gach príacal agus rialú airgeadais, ná teacht ar thuairim maidir le héifeachtacht na nósanna imeachta maidir le príacail agus rialú.

Léim faisnéis eile atá sa Tuarascáil Bhliantúil, agus breithním cibé an dtagann sé leis na ráitis airgeadais iniúchta. Breithním na himpleachtaí do mo thuarascáil má thagaim ar an ealoas faoi aon rud atá, de réir cosulachta, ina mhiráiteas nó ina neamhréireacht ábhartha leis na ráitis airgeadais.

An Bunús atá le mo Thuairim ar na Ráitis

I mbun m'fheidhme mar Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste, rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir Caighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht (Ríocht Aontaithe agus Éire) arna n-eisiúint ag an mBord um Chleachtais Iniúcháireachta agus trí thagairt a dhéanamh do na nithe ar leith is gá a chur san áireamh i ndáil le cúrsaí bainisteoireachta agus oibriúcháin a ghabhann le comhlachtaí Stáit.

Déantar scrúdú mar chuid den iniúchadh, ar bhonn tástála, ar fhianaise a bhaineann le suimeanna agus rialtacht na n-idirbheart airgeadais a chuirtear san áireamh sna ráitis airgeadais, agus leis na hidirbhearta a fhoilsítear iontu. Chomh maith leis sin, cuimsíonn an t-iniúchadh measúnacht ar na meastacháin agus ar na breitheanna suntasacha a rinneadh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, agus measúnacht le féachaint an n-oireann na beartais chuntasaíochta don bhail atá ar chúrsaí na hInstitiúide, ar feidhmíodh na beartais sin ar bhealach leanúnach agus ar foilsíodh iad ar bhealach sásúil.

Phleanáil mé agus rinne mé m'iniúchadh sa chaoi is go bhfaighinn an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a mheas mé a bheith riachtanach ionas go mbeadh leordhóthain fianaise agam a d'fhágfadh cinnteacht réasúnach ann go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhiráiteas ábhartha, cibé acu calaíocht nó neamhríaltacht eile nó earráid is cúis leis sin. I dteacht ar mo thuairim, rinne mé meastóireacht ar a shásúla is a cuireadh faisnéis i láthair sna ráitis airgeadais san iomlán freisin.

Tuairim

Is é mo thuairim go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíorcheart, de réir Cleachtais Chuntasaíochta a nGlactar Leis go Coitianta in Éirinn, ar riocht ghnóthaí na hInstitiúide ag 31 Nollaig 2007 agus ar a ioncam agus ar a caiteachas don bhliain dar críoch sin.

Is é mo thuairim go raibh leabhair chuntais chúf coinnithe ag an Institiúid. Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na leabhair chuntais.

Gerard Smyth

Le haghaidh agus thar ceann an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

11 Lúnasa 2008

Ráiteas maidir leis an gCóras um Rialú Inmheánach Airgeadais

Thar ceann Bhord na hInstitiúide Éireannai um Chosaint Raideolaíoch, glacaim leis an bhfreagracht a chinntiú go gcothaítear agus go bhfeidhmíonn córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais.

Níl ar chumas an chórais ach forchinntiú réasúnta seachas forchinntiú iomlán a thabhairt, go ndéantar cosaint ar shócmhainní, go ndéantar taifead ar aon idirbheart agus go mbíonn sé údaráithe, agus go dtugtar faoi deara nó go gcuirtear stop le haon mhí-rialtacht ábhartha, laistigh de thréimhse réasúnta.

Príomhghnáthaimh Rialaithe

Tá céimeanna glactha ag an mBord le suíomh cuí a chinntiú trí:

- fhreagrachtaí bainistíochta a shainmhíniú go soiléir;
- ghnáthaimh fhoirmiúla a chur ar bun le go dtugtar cuntas ar aon teip shuntasach sa chóras rialaithe agus go gcuirtear i bhfeidhm céimeanna cuí chun é a chur ina cheart.

Tá próisis fhoirmiúla curtha ar bun ag an mBord chun rioscaí gnó a aithint trí

- chineál, fairsinge agus impleachtaí airgeadais na rioscaí a mheas a bheadh i ndán don chomhlacht, fairsinge agus catagóirí a cheapann sé a bheith inghlactha san áireamh;
- an dóchúlacht go dtarlódh rioscaí aitheanta a mheas;
- chumas na heagraíochta bainistiú agus maolú ar na rioscaí a tharlaíonn.

Tá an córas um rialú inmheánach airgeadais bunaithe ar ghréasán faisnéise rialta a chuimsíonn scagadh agus dáileadh ar fhreagrachtaí go ciallmhar. Lena n-áirítear, go háirithe:

- córas buiséid cuimsitheach, le buiséad bliantúil ar a ndéanann an Bord Stiúrthóirí athbhreithniú agus a n-aontaíonn siad leis;
- athbhreithnithe rialta á dhéanamh ag an mBord Stiúrthóirí ar chuntais dhémhíosúla bainistíochta agus ar thuarascálacha bliantúla a chuireann in iúl an fheidhmíocht airgeadais i gcomparáid lena raibh réamh-mheasta;
- Treoirlínte um rialú infheistíochta caipitil a shoiléiriú atá sainithe go soiléir.

Bunaítear an mhonatóireacht agus an t-athbhreithniú a dhéanann an Bord ar éifeacht an chórais um rialú inmheánach airgeadais ar obair an iniúcháir inmheánaigh, déanfaidh an Coiste Iniúchta maoirseacht ar obair an iniúcháir inmheánaigh, ar obair na mbainisteoirí feidhmiúcháin laistigh den Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch ar a bhfuil freagrachtaí an chreat oibre rialaithe airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil agus na ráitis atá déanta ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste ina litir bhainistíochta nó i dtuarascálacha eile.

Cuir An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch feidhm iniúchta inmheánaigh ar bun de réir Chreatlach Chód na gCleachtas is Fearr atá sonraithe sa Chód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit. Bunaítear obair an iniúchta inmheánaigh ar eolas a fhaightear ón anailís riosca atá nochta don chomhlacht, agus bunaítear pleananna iniúchta inmheánaigh ar an anailís sin. Tá an anailís riosca agus na pleananna iniúchta inmheánaigh formhuinithe ag an gCoiste Iniúchta agus faofa ag an mBord. Cuireann an tIniúcháir Inmheánach tuarascáil bhliantúil ar fáil don Bhord maidir le gníomhaíocht iniúchta inmheánaigh. Sa tuarascáil tá tuairim an Iniúcháir Inmheánaigh ar leordhóthaineacht agus ar éifeachtacht an chórais um rialú inmheánach airgeadais.

Athbhreithniú Bliantúil ar Rialuithe

Déarbhaím, don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2007, go ndearna an Bord athbhreithniú ar éifeacht an chórais um rialú inmheánach airgeadais.

Sínithe thar ceann an Bhoird

An tOllamh Eugene Kennedy
Cathaoirleach

25 Iúil 2008

Ráiteas maidir le Freagrachtaí na hInstitiúide

De réir Alt 16(1) den Acht um Chosaint Raideolaíoch, 1991, tá sé de cheangal ar an Institiúid ráitis airgeadais a ullmhú ionas gur féidir leis an Aire Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil iad a fhaomhadh le toiliú an Aire Airgeadais. Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú acu, tá sé de cheangal ar an Institiúid:

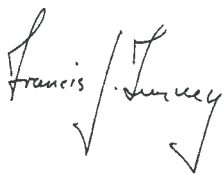
- Polasaithe oiriúnacha cuntasóireachta a chur i bhfeidhm agus ansin iad a úsáid go leanúnach tríd síos
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama
- Ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí glacadh leis go leanfaidh an Institiúid ag feidhmiú
- A dhearbhu cibé acu ar cloidh le caighdeáin chuntasaíochta chuí nó nár cloidh, faoi réir aon eisréimneacht ábhartha a nochtadh agus a míníodh sna ráitis airgeadais.

Tá sí de fhreagracht ar an Institiúid leabhair chuntais chuí a choimeád, a nochtadh ag aon am, le cruinneas réasúnta, staid airgeadais na hInstitiúide agus a chuirfeadh ar a cumas a chinntiú go gcloifeadh na ráitis airgeadais le hAlt 16(1) den Acht. Tá sé de fhreagracht ar an Institiúid freisin sócmhainní Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch a chosaint agus dá bhrí sin tá sé de dhualgas orthu na céimeanna cuí a ghlacadh le calaois nó aon mhí-rialtacht eile a thabhairt faoi deara.

An tOllamh Eugene Kennedy

Cathaoirleach

Francis J. Turvey

Baill Boid

25 Iúil 2008

Ráiteas maidir le Polasaithe Cuntasaíochta

1. Bunús na Cuntasaíochta

Ullmhaítear na Ráitis Airgeadais faoi mhodh fabhraithe na cuntasaíochta, seachas mar atá sonraithe thíos, faoin ghnás costais stairiúil, de réir cleachtas a nglactar leis go coitianta. Glactar le Caighdeán Thuairisceoireachta Airgeadais atá molta ag forais chuntasaíochta aitheanta de réir mar a thagann siad i bhfeidhm. Is é an Euro an t-aonad airgeadra atá in úsáid sna ráitis airgeadais seo.

Tá na ráitis airgeadais san fhormaid atá faofa ag an Aire Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil le toiliú an Aire Airgeadais.

2. Ioncam

Is é atá san ioncam a léirítear sna Ráitis Airgeadais faoi dheontais Oireachtais ná fáiltais airgid thirim a fuarthas i rith na bliana.

3. Sócmhainní Seasta

Luaitear sócmhainní ag a gcostas stairiúil lúide dímhéas cnuasaithe. Ríomhtar dímhéas sa mhodh díreach ag tagairt d'fhad saoil úsáideach measta na sócmhainní atá i gceist. Seo a leanas na rátaí:

- Trosacán & Trealamh, Oifige agus Saotharlainne: 20%
- Déantar Feabhsúcháin ar an Láthair Léasachta a dhímhéas thar tréimhse an léasa.

4. Aoisliúntas

Tá scéim sainithe pinsin i bhfeidhm ag an Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch a ndéantar maoiniú uirthi ar bhonn íoc mar a théir ó airgead a chuireann an tAire Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil ar fáil agus ó ranníocaíochtaí ó thuarastail na foirne.

Léiríonn costais phinsin sochair a thuilleann na fostaithe sa tréimhse agus léirítear iad glan ar ranníocaíochtaí pinsin foirne atá ar coinneáil ag an Institiúid. Déantar méid, a chomhfhreagraíonn don mhuirear pinsin, a chur san áireamh mar ioncam sa mhéid go bhfuil sé in-aisghabhála, agus déantar é a fhritháireamh le deontais a fhaightear i rith na bliana chun íocaíochtaí pinsin a scaoileadh.

Déantar gnóthachain nó caillteanas achtúireacha a eascraíonn as dliteanais scéime a thaispeáint sa Ráiteas Gnóthachan agus Caillteanas Aitheanta agus cuirtear coigeartú comhfhreagrach san áireamh sa mhéid atá in-aisghabhála ón Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil.

Léiríonn dliteanais phinsin luach reatha na n-íocaíochtaí a dhéanfar amach anseo a thuill an fhoireann go dtí seo. Is é atá sa phinsean iarchurtha ná an tsócmhainn chomhfhreagrach atá le haisghabháil amach anseo ón Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil.

5. Cuntas Caipitil

Seasann an Cuntas Caipitil don luach anamúchtha ioncain a úsáidtear chun sócmhainní seasta a cheannach.

6. Ioncam Réamhíochta

Is é atá i gceist le hioncam réamhíochta ná ioncam ó tháillí ceadúnas a íocann ceadúnaithe roimh ré le haghaidh tréimhsí sa todhchaí.

Cuntas Ioncaim agus Caiteachais

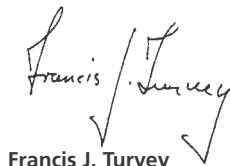
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2007

2006 €		Nótaí	2007 €
Ioncam			
4,662,000	Deontais Oireachtais		3,971,000
1,204,745	Glanmhaoiniú larchurtha le haghaidh Pinsean	7b	1,415,908
(827,896)	Aistrithe chuig Cuntas Caipitil	2	147,972
5,038,849			5,534,880
504,306	Seirbhís Dáileogmhéadrachta & Calabrucháin		635,084
267,529	Seirbhís um Thomhas Radóin		179,359
346,837	Seirbhís Monatóireachta Radaíochta		290,581
192,080	Seirbhís Rialála		159,288
14,878	Ioncam Ilghnéitheach/Conartha		17,312
1,325,630			1,281,624
6,364,479			6,816,504
Caiteachas			
2,981,490	Tuarastail	3	3,102,633
1,179,322	Pinsin	7c	1,411,115
131,713	Seirbhís Dáileogmhéadrachta & Calabrucháin		109,014
49,885	Seirbhís um Thomhas Radóin		37,096
106,132	Seirbhís Monatóireachta Radaíochta		134,887
70,304	Seirbhís Rialála		114,285
136,546	Cumarsáid		179,809
41,980	Sábháilteacht Núicléach		77,948
41,785	Leabharlann & Bainistiú Cáipéisí		51,164
457,712	Cóiríocht & Árachas	4	458,577
181,487	Taisteal & Cothabháil		177,664
93,851	Earcaíocht & Oiliúint		176,605
140,434	MIS, TF & Seirbhís Chustaiméirí		175,459
78,346	Postas, Guthán & Soláthairtí Oifige		93,010
98,779	Táillí Gairmiúla & Ilghnéitheacha		63,633
12,250	Táillí Iniúchóireachta		12,500
0	Drochfhiacha		0
389,268	Dímheas		547,972
6,191,284			6,923,372
173,195	Barrachas/(Easnamh) don Bhliain		(106,868)
614,438	Iarmhéid amhail 1 Eanáir		787,633
787,633	Iarmhéid amhail 31 Nollaig		680,765

Is cuid de na ráitis airgeadais seo an ráiteas ar pholasaithe cuntasaíochta maille leis na nótaí 1 go 11.

An tOllamh Eugene Kennedy
Cathaoirleach

Francis J. Turvey
Ball Boird

25 Iúil 2008

Ráiteas maidir leis na Gnóthachain agus na Cailteanais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2007

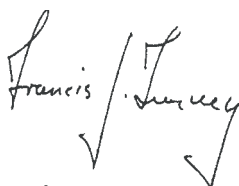
2006 €		Nótaí	2007 €
173,195	Barrachas/(Easnamh) don bhliain		(106,868)
(3,000,000)	Gnóthachain/(Cailteanais) Taithí ar dhliteanais scéime pinsin		(75,000)
181,000	Athrú ar an mbonn tuisceana ar a bhfuil luach reatha dhliteanais na scéime pinsin bunaithe		2,280,000
(2,819,000)	(Cailteanais)/Gnóthachain Achtúireacha ar Dhliteanais Phinsin	7f	2,205,000
2,819,000	Coigeartú ar Mhaoiniú larchurtha Pinsin		(2,205,000)
173,195	Iomlán na ngnóthachachan/(gcailteanas) aitheanta don bhliain		106,868

Is cuid de na ráitis airgeadais seo an ráiteas ar pholasaithe cuntasáíochta maille leis na nótaí 1 go 11.

An tOllamh Eugene Kennedy
Cathaoirleach

25 Iúil 2008

Francis J. Turvey
Ball Boird

Clár Comhardaithe

amhail 31 Nollaig 2007

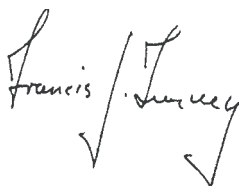
2006 €		Nótaí	2007 €
1,007,520	Sócmhainní Seasta	1	1,610,625
	Sócmhainní Reatha		
1,728,864	Airgead ar Láimh & sa Bhanc		851,287
444,018	Féichiúnaithe	8	475,458
2,172,881			1,326,746
	Creidiúnaithe – méideanna dlíte laistigh de thréimhse bliana		
267,320	Creidiúnaithe	9	295,129
983,050	Deontas Chaipitil Réamhíochta	10	231,973
134,880	Ioncam Réamhíochta		118,879
1,385,249			645,981
787,632	Glansócmhainní Reatha		680,765
1,795,153	Sócmhainní iomlána Lúide Dliteanais Reatha		2,291,390
17,600,745	Maoiniú larchurtha Pinsin	7d	16,811,654
(17,600,745)	Dliteanas Pinsin	7e	(16,811,654)
1,795,153	Glansócmhainní		2,291,390
	Maoinithe ag:		
787,633	Cuntas Ioncaim agus Caiteachais		680,765
1,007,520	Cuntas Caipitil	2	1,610,625
1,795,153			2,291,390

Is cuid de na ráitis airgeadais seo an ráiteas ar pholasaithe agus prionsabail chuntasaíochta maille leis na nótaí 1 go 11.

An tOllamh Eugene Kennedy
Cathaoirleach

25 Iúil 2008

Francis J. Turvey
Ball Boird

Nótaí ag Gabháil leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2007

1. Sócmhainní Seasta

	Feabhsúcháin Léasachta €	Troscán agus Trealamh Oifige agus Saotharlainne €	Iomlán €
Costas			
Amhail an 1 Eanáir 2007	788,301	4,823,607	5,611,908
Breiseanna	0	1,151,077	1,151,077
Diúscairt	0	(147,424)	(147,424)
Amhail an 31 Nollaig 2007	788,301	5,827,260	6,615,561
Dímheas			
Amhail an 1 Eanáir 2007	480,930	4,123,458	4,604,388
Muirear don Bhliain	25,617	522,355	547,972
Ar dhiúscairt	0	(147,424)	(147,424)
Amhail an 31 Nollaig 2007	506,547	4,498,389	5,004,936
Leabharluach Glan amhail an			
31 Nollaig 2006	307,371	700,149	1,007,520
Leabharluach Glan amhail an			
31 Nollaig 2007	281,754	1,328,871	1,610,625

Le linn 2007, rinne an Institiúid athbheithniú ar a Clár Sócmhainní Seasta agus bhain míreanna de a chosain €147,424 nach raibh in úsáid a thuilleadh.

2. Cuntas Caipitil

	€	2007 €
Iarmhéid amhail 1 Eanáir 2007		1,007,520
Deontas Chaipitil Faighte	1,151,077	
Lúide: Deontas Amúchta sa Bhliain	(547,972)	
Méadú Glan ar an Chuntas Caipitil sa Bhliain		603,105
Iarmhéid amhail 31 Nollaig 2007		1,610,625

Nótaí ag Gabháil leis na Ráitis Airgeadais

3. Tuarastail agus Pinsin

	2007 €	2006 €
Tuarastail Chomhlána	2,973,695	2,855,111
Á.S.P.C. an Fhostóra	128,938	126,379
	3,102,633	2,981,490

Ar an meán bhí 46 duine (2006 – 46) fostaithe go lánaimseartha ag an eagraíocht i rith na bliana airgeadais, baill Bhoird as an áireamh.

4. Ceangaltais & Oibleagáidí Léasa – Léasanna i Bhfeidhm

3 Cearnóg Chluain Seach

An méid atá iníoctha mar cheangaltais léasa thar an gcéad dhá mhí dhéag eile ná €270,000, measta ar bhonn rátaí cíosa reatha, a chuimsíonn íocaíochtaí cíosa ar léasa, dáta éaga 1 Deireadh Fómhair 2018. Tá an cíos faoi réir athbhreithnithe gach cúig bliana. Rinneadh a leithéid d'athbhreithniú ar an 1 Deireadh Fómhair 2003.

1 Cearnóg Chluain Seach

Is ionann na ceangaltais chíosa iníoctha don chéad dá mhí dhéag eile agus €70,000 ar bhonn na rátaí cíosa reatha, agus tá siad comhdhéanta d'íocaíochtaí cíosa ar ús léasaigh 20 bliain dar tús 25 Eanáir 2008, agus clásal fuascailte ar 1 Deireadh Fómhair 2018. Tá an cíos faoi réir athbhreithnithe gach cúig bliana. Is ionann an cíos don limistéar iomlán agus €140,000 in aghaidh na bliana, ach tá sé sin laghdaithe chuig €70,000 in aghaidh na bliana mar nach bhfuil seilbh ag an RPII ar an gcéad urlár go dtí deireadh 1 Feabhra 2009.

Is ionann ceangaltais iníoctha sna chéad dhá mhí dhéag eile i ndáil le spás breis ag 1 Cearnóg Chluain Seach agus €15,725 i ndáil le léas a éagfaidh an 13 Meán Fómhair 2008.

5. Ceangaltais Chaipitil

Luach iomlán na gceangaltas caipitil údaraithe amhail an 31 Nollaig 2007 ab ea €706,438.

6. Leasa Bhaill an Bhoird

Tá nósanna imeachta glactha ag an mBord de réir treoirlínte eisithe ag an Roinn Airgeadais maidir le nochtadh leasanna ag Baill an Bhoird agus cloíodh leis na nósanna imeachta seo i rith na bliana. Ní raibh aon idirbheartaíocht shuntasach ann i rith na bliana maidir le gníomhaíochtaí an Bhoird ina raibh leasanna buntáisteacha ag baill an Bhoird.

7. Pinsin

a. Scéim Phinsin

Tá scéim sochair shainithe i bhfeidhm ag an Institiúid um Chosaint Raideolaíoch agus is scéim neamhchistithe í seo.

Bunaíodh na luacháil a úsáideadh don nochtadh FRS17 ar luacháil achtúireach a rinne achtúire cáilithe neamhspleách chun go gcuirfí san áireamh riachtanais FRS17 chun dliteanais scéime a mheas amhail an 31 Nollaig 2007. Seo a leanas na boinn tuisceana airgeadais a úsáidtear chun dliteanais scéime a ríomh faoi FRS17:

	Amhail 31/12/2007	Amhail 31/12/2006
Ráta Lascaine	5.5%	4.7%
Ráta an Mhéadaithe a Mheastar a thiocfaidh ar Thuarastail	4.0%	4.0%
Ráta an mhéadaithe ar an íocaíocht phinsin	4.0%	4.0%
Boilsciú	2.5%	2.25%

b. Glanmhaoiniú iarchurtha le haghaidh Pinsin i rith na bliana

	2007 (€'000)	2006 (€'000)
Maoiniú ar féidir é a aisghabháil maidir le Costais Phinsin don Bhliain Reatha	1,604	1,382
Deontais Stáit úsáidte chun íoc as Pinsin	(188)	(177)
	1,205	1,050

c. Anailís ar na costais iomlána a cuireadh de mhuirear ar Chaiteachas

	2007 (€'000)	2006 (€'000)
Costas Seirbhíse Reatha	763	792
Ús ar dhliteanais na Scéime Pinsin	841	590
Ranníocaíochtaí na bhFostaithe	(193)	(203)
	1,411	1,179

d. Sócmhainn Maoinithe iarchurtha le haghaidh Pinsean

Aithníonn an RPII méideanna atá dlite ón Stát le haghaidh dliteanais pinsin iarchurtha ar bhonn cúpla imeachta a tharla roimh ré. I measc na n-imeachtaí sin tá tacaíocht reachtúil don scéim aoisliúntais, agus polasaí agus cleachtach maidir le maoiniú a dhéanamh ar pinsin na seirbhíse poiblí lena n-áirítear an próiseas meastacháin bliantúil. Níl aon fhianaise ag an RPII nach leanfaidh an maoiniú polasaí seo ag freastal go forásach ar an méid de réir an chleachtais reatha. B'ionann an tsócmhainn maoinithe iarchurtha amhail an 31 Nollaig 2007 agus €16.803 milliún (2006 €17,601 milliún).

e. Gluaiseacht i nGlandliteanais Pinsean i rith na bliana airgeadais

	2007 (€'000)	2006 (€'000)
Glandliteanais Pinsean amhail an 1 Eanáir	17,601	13,577
Costas Seirbhíse Reatha	763	792
Costais Úis	841	590
Gnóthachan/(caillteanas) Achtúireach	(2,205)	2,819
Pinsin íochta i rith na bliana	(197)	(177)
Glandliteanas Pinsin amhail 31 Nollaig	16,803	17,601

Nótaí ag Gabháil leis na Ráitis Airgeadais

7. Pinsin *(ar lean)*

f. Stair na ngnóthachan agus na gcaillteanas taithí

	2007	2006
Méid na (ngnóthachan)/gcaillteanas taithí ar dhliteanas scéime (€'000)	(75)	3,000
Céatadán luach reatha na ndlitéanas scéime	(0%)	17%
Iomlán aitheanta i STRGL (€'000)	(2,205)	2,819
Céatadán luach reatha na ndlitéanas scéime	13%	(16%)

8. Féichiúnaithe

	2007 €	2006 €
Féichiúnaithe le haghaidh seirbhísí	225,552	267,442
Soláthar do Dhrochfhiacha	(6,797)	(9,433)
Réamhíocaíochtaí	256,703	186,009
	475,458	444,018

9. Creidiúnaithe

	2007 €	2006 €
Fabhruithe	284,884	265,776
Ardbhailitheoir	10,254	1,544
	295,129	267,320

10. Deontais Caipitil Réamhíochta

Léiríonn seo Deontais Caipitil a fuarthas maidir le tionscadail nár críochnaíodh le linn na bliana:

	€
Iarmhéid ag 1 Eanáir	983,050
Deontais Caipitil a Fuarthas le linn na Bhliana	400,000
	1,383,050
Caiteachas Chaipitil don Bhliain	1,151,077
Iarmhéid ag 31 Nollaig	231,973

11. Faomhadh ar na Ráitis Airgeadais

Rinne an Bord faomhadh ar na ráitis airgeadais ar an 25 Iúil 2008.

Radiological Protection Institute of Ireland
An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch

Déan Teagmháil Linn

An Institiúid Éireannach um Chosaint Raideolaíoch

3 Cearnóg Chluain Sceach

Baile Átha Cliath 14

Éire

Teileafón: 01 2697766

Facs: 01 2697437

R-phost: rpii@rpii.ie

Uaireanta oscailte: 9:00am go 5:00pm

Clóbhuailte ar pháipéar athchúrsáilte